

DOBA seniorů

č. 9 / XIV. ROČNÍK ZÁŘÍ 2018 18 Kč

Cena v předplatném 16 Kč

08

DS VOLEBNÍ SPECIÁL

Představujeme
ty, kteří se
ucházejí o hlasy
seniorů

22

DS VÝROČÍ

Mnichovská zrada
na ztracených
fotografiích
a ve vzpomínkách

24

DS PORADNY

Chtěla si
přivydělat,
vrací penzi!
Nač si dát pozor?

HANKA

KŘÍŽKOVÁ:

„SENIORI SI ZASLOUŽÍ POZORNOST“

18

04

DS AKTUÁLNÍ TÉMA

Historicky nejvyšší navýšení penzí
se stihne od 1. ledna

VÁŽENÍ MILÍ SENIŘI,

dnešní číslo je věnováno především aktuálním tématům. Do sněmovny se vrátilo projednávání novely zákona o důchodovém pojištění. Velkou část zabírá volební speciál, kde představujeme po senátorce Boženě Sekaninové další dva senátory, kteří obhajují svůj mandát a ucházejí se o seniorské hlasy a také dva podporované kandidáty Radou seniorů, kteří se ucházejí o přízeň voli-

čů ve volbách komunálních. Méně prostoru tak zbylo na pravidelné rubriky a některé materiály najdete na jiných stranách, než jste zvyklí.

Příjemnou zábavu u zářijového čísla přeje

Lenka Desatová

OBSAH

04 DS AKTUÁLNÍ TÉMA

- 04 Výrazné zvyšování penzí
podruhé ve sněmovně

07 Z RS ČR

- 07 Jednání představitelů Rady seniorů
s ministrem zdravotnictví

08 DS VOLEBNÍ SPECIÁL

- 08 Volební rozhovor – Alois Malý
10 Volební rozhovor – Jana Fröhlichová
12 Volební rozhovor – Eva Syková
14 Volební rozhovor – Václav Homolka

16 TIPY NA VÝLETY

18 ROZHOVOR MĚSÍCE

- 18 Hana Křížková

22 ZAJÍMAVOST

- 22 Výročí – 50 let od Mnichova

24 BEZ ČEKÁRNY

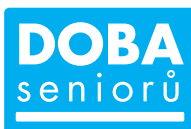
- 24 Právní poradenství
25 Kosmetika
26 Zdraví
28 Finance

29 SOUTĚŽE

- 29 Sudoku
29 Básnička
29 Vtipy
30 Křížovka

31 DS

- 31 Adresář poraden RS ČR v krajích

OBJEDNÁVKOVÝ KUPON

Roční předplatné 192 Kč / Cena za kus jen 16 Kč

Objednávací ☐

Předplatné formou dárku ☐

složenkou odeslat na adresu odesílatele objednávky

DOBU SENIORŮ objednávám od čísla (včetně)

ZPŮSOB PLATBY

☐ složenkou

☐ SIPO: spojovací č.

☐ fakturou: IČO/DIČ

☐ bank. převodem č.ú.

podpis:

Objednávkový kupon vystříhnete nebo okopírujete a zašlete na adresu Digital – ICT, s. r. o., Ve Žlibku 1800/77, hala A7, Praha 9-Horní Počernice. Pokud budete objednávku posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenku, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovní převod – peníze v takovém případě odešlete na konto, které je uvedeno na složence, a jako váš variabilní symbol (VS) uveďte ten, který rovněž najdete na složence. Pokud objednávejte předplatné úplně poprvé a neznáte číslo konta ani VS a chcete platit bezhotovostním převodem, zavolejte do zákaznického centra Digital ICT, s. r. o. (tel.: 234 092 851), kde vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím e-mailu: dobaseniuru@predplatne.cz. Předplatným můžete udělat radost i svým blízkým či přátelům.

OD 65 LET ZDARMA!

Nedopust'te, aby zápal plic pokazil vaše plány

**Chraňte se proti
pneumokokovému zápalu plic
očkovaním i na podzim!**

Požádejte svého lékaře o vakcínu proti pneumokokovým infekcím.

**1 dávka vakcíny Prevenar 13
přispívá k dlouhodobé ochraně
bez nutnosti přeočkování!**

Ve zvýšeném riziku onemocnění
jsou především pacienti s:

- chronickým onemocněním srdce,
- chronickým plicním onemocněním (astma, chronická obstrukční plicní nemoc),
- diabetem,
- nádorovým onemocněním,
- a dále kuřáci a lidé starší 65 let.

Prevenar 13

Pneumokoková polysacharidová konjugovaná vakcína (13valentní, adsorbovaná)

Prevenar 13 je registrovaný léčivý přípravek (vakcína proti pneumokokovým infekcím), jehož výdej je vázán na lékařský předpis. Přečtěte si, prosím, pečlivě příbalovou informaci. Prevenar 13 neposkytuje 100% ochranu proti typům pneumokoka, které vakcína obsahuje a nechrání před typy neobsaženými ve vakcíně či jinými mikroorganismy, které způsobují zápal plic.

Pfizer PFE, spol. s r. o., Stroupežnického 17, 150 00 Praha 5
tel.: +420 283 004 111, www.pfizer.cz

VÝRAZNÉ ZVYŠOVÁNÍ PENZE PODRUHÉ VE SNĚMOVNĚ

Mimořádně se musela sejít Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, aby projednala něco, co schválila už 29. června, a to vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění. K jejímu projednání se poslanci sešli 22. srpna. Pokud by se tak nestalo, historicky nejvyšší navýšení penzí by se nestihlo tak, aby vyšší penze byly vypláceny od 1. ledna 2019.

Poslanci se museli sejít proto, že senátoři vládní návrh neschválili, byl hlasováním číslo 43 zamítnut. Posléze vznesli několik pozměňovacích návrhů. Uspěl ten, s nímž přišel místopředseda ODS Miloš Vystrčil, který požadoval přidat 1000 Kč nejen osobám starším 85 let, jak s tím počítal vládní návrh, ale všem, kteří jsou v důchodu víc než 25 let. O tomto pozměňovacím návrhu bylo hlasování číslo 46 a pro byli nejen senátoři ODS, ale i většina senátorů KDU-ČSL, klubu Starostů a nezávislých i většina nezařazených, zatímco senátoři za ANO a ČSSD se zdrželi. Podrobně jsme o hlasování ve sněmovně i Senátu informovali v minulém vydání Doby seniorů.

O SENÁTORSKÉM NÁVRHU

Na první pohled se může tento argument jevit k seniorům příznivý. Jenže senátoři trochu pozapomněli na to, že nejsou vypláceny důchody pouze starobní, ale také invalidní či pozůstalostní... Zcela jistě je chvályhodná snaha přilepšit ženám, které pečovaly o děti a chodily do důchodu dřív, a proto mají nižší důchody. Zde ale Rada seniorů plně podporuje stanovisko ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové, že v tomto případě je třeba postupovat systematicky. Ministryně financí Alena Schillerová na svém facebookovém profilu mimo jiné uvedla: „Návrh Senátu není dobrý, v praxi by nefungoval a ještě by trestal všechny, kteří pracovali či pracují déle i po dosažení důchodového věku.“

CO TO V PRAXI ZNAMENÁ

Od ledna roku 2019 se pevná část penze, která je pro všechny stejná, se zvýší ze současných devíti na deset procent průměrné mzdy, což je zhruba o 320 korun. Znamená to tedy, že lidé s nižšími důchody si při valorizacích polepší víc než dosud. A nezapomnělo se ani na seniory, kterým je víc než 85 let. Těm se od Nového roku zvýší penze o 1000 Kč.

Dodejme, že o tomto záměru informovala vláda premiéra Babiše již v únoru 2018. „Jde o nebyvalou progresivitu, která v historii České republiky nemá obdoby. Rada seniorů obě výše uvedené změny zákona o důchodovém pojištění vítá a oceňuje. A také vládě za nebyvalou iniciativu děkuje,“ nechal se tehdy slyšet předseda Rady seniorů dr. Zdeněk Pernes. A dodal: „Tato novela zákona o důchodovém pojištění podstatným způsobem řeší dva z šesti významných problémů současného penzijního systému ČR. Za prvé dochází díky ní k plošnému navýšení starobních penzí u osob do

8000 Kč, kterých je přibližně 101 000. Za druhé – dochází k podstatnému navýšení nízkých starobních penzí u osob starších 85 let.“

NÁHRADOVÝ POMĚR KLESÁ

Několikrát jsme se v Době seniorů věnovali problému zhoršující se životní úrovně českých seniorů. Pokles byl zahájen v roce 2014 a bohužel pokračuje stále, navzdory tomu, že v čele státu stála v uplynulém volebním období levicová vláda. V letošním roce má náhradový poměr dokonce propadnout až na úroveň 39,4 procenta (*náhradový poměr je poměr prvního důchodu k poslední hrubé mzdě v procentech – pozn. red.*). Znamenalo by to celkový propad 4,2 procentního bodu za posledních pět let! Tato situace v historii České republiky nikdy nenastala. Pokles sociálního postavení seniorské populace pod 40 procentních bodů náhradového poměru neumožňují ani mezinárodní úmluvy, které Česká republika ratifikovala.

Rada seniorů ČR považuje poloviční dynamiku růstu starobních penzí oproti dynamice růstu mezd za extrémní mezigenerační nespravedlnost. Zejména při vysokém růstu platů ve státní a veřejné správě.

Lenka Desatová

JAK HLASOVALI: POSLANECKÁ SNĚMOVNA

NOVELA ZÁKONA O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ – SENÁTNÍ NÁVRH BYL ZAMÍTNUT

18. schůze, 7. hlasování, 22. srpna 2018, 13:09

PŘÍTOMNO: 169 | JE TŘEBA: 85

ANO: 69 | NE: 69 | NEPŘIHLÁŠEN: 4 | ZDRŽEL SE: 31

NOVELA ZÁKONA O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ – VLÁDNÍ NÁVRH

18. schůze, 8. hlasování, 22. srpna 2018, 13:10

PŘÍTOMNO: 170 | JE TŘEBA: 101

ANO: 170 | NE: 0 | NEPŘIHLÁŠEN: 0

KDU-ČSL

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: –	Omluven: 4		Zdržel se: –	Omluven: 4	
Nepřihlášen: –	ANO: 6	NE: –	Nepřihlášen: –	ANO: 6	NE: –
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Jan Bartošek	ano	ano			
Pavel Bělobrádek	omluven	omluven			
Ondřej Benešík	ano	ano			
Jan Čížinský	omluven	omluven			
Pavla Golasowská	omluvena	omluvena			
Stanislav Juránek	ano	ano			
Marian Jurečka	ano	ano			
Vít Kaňkovský	omluven	omluven			
Jiří Míhola	ano	ano			
Marek Výborný	ano	ano			

ODS

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: –	Omluven: –		Zdržel se: –	Omluven: –	
Nepřihlášen: –	ANO: 25	NE: –	Nepřihlášen: –	ANO: 25	NE: –
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Ivan Adamec	ano	ano			
Jan Bauer	ano	ano			
Martin Baxa	ano	ano			
Petr Beitzl	ano	ano			
Marek Benda	ano	ano			
Stanislav Blaha	ano	ano			
Pavel Blažek	ano	ano			
Jana Černochová	ano	ano			
Petr Fiala	ano	ano			
Jakub Janda	ano	ano			
Václav Klaus	ano	ano			
Karel Krejza	ano	ano			
Martin Kupka	ano	ano			
Zuzana Majerová	ano	ano			
Zahradníková	ano	ano			
Jaroslav Martinů	ano	ano			
Ilona Mauritzová	ano	ano			
Vojtěch Munzar	ano	ano			
Miroslava Němcová	ano	ano			
Jan Skopeček	ano	ano			
Zbyněk Stanjura	ano	ano			
Bohuslav Svoboda	ano	ano			
Jiří Ventruba	ano	ano			
Veronika Vrecionová	ano	ano			
Jan Zahradník	ano	ano			
Pavel Žáček	ano	ano			

PIRÁTSKÁ STRANA

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: 19	Omluven: 3		Zdržel se: –	Omluven: 3	
Nepřihlášen: –	ANO: –	NE: –	Nepřihlášen: –	ANO: 19	NE: –
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Dana Balcarová	omluvena	omluvena			
Lukáš Bartoň	zdržel se	ano			
Ivan Bartoš	zdržel se	ano			
Lukáš Černožský	omluven	omluven			
František Elfmark	zdržel se	ano			
Mikuláš Ferjenčík	zdržel se	ano			
Radek Holomčík	zdržel se	ano			
Martin Jiránek	zdržel se	ano			
Lukáš Kolářík	zdržel se	ano			
František Kopřiva	omluven	omluven			
Lenka Kozlová	zdržela se	ano			
Jan Lipavský	zdržel se	ano			
Tomáš Martínek	zdržel se	ano			
Jakub Michálek	zdržel se	ano			
Mikuláš Peksa	zdržel se	ano			
Vojtěch Píkal	zdržel se	ano			
Ondřej Polanský	zdržel se	ano			
Jan Pošvář	zdržel se	ano			
Ondřej Profant	zdržel se	ano			
Olga Richterová	zdržela se	ano			
Petr Třešňák	zdržel se	ano			
Tomáš Vymazal	zdržel se	ano			

STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: –	Omluven: 1		Zdržel se: –	Omluven: 1	
Nepřihlášen: –	ANO: 5	NE: –	Nepřihlášen: –	ANO: 5	NE: –
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Jan Farský	ano	ano			
Petr Gazdík	ano	ano			
Věra Kovářová	ano	ano			
Jana Krutáková	omluvena	omluvena			
Petr Pávek	ano	ano			
Vít Rakušan	ano	ano			

SPD

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: –	Omluven: 2		Zdržel se: –	Omluven: 2	
Nepřihlášen: –	ANO: 20	NE: –	Nepřihlášen: –	ANO: 20	NE: –
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Marian Bojko	ano	ano			
Jaroslav Dvořák	ano	ano			
Radim Fiala	ano	ano			
Jaroslav Holík	omluven	omluven			
Jan Hrnčíř	ano	ano			
Tereza Hythová	ano	ano			
Monika Jarošová	ano	ano			
Pavel Jelínek	ano	ano			
Jiří Kobza	ano	ano			
Jiří Kohoutek	omluven	omluven			
Radek Koten	ano	ano			
Jana Levová	ano	ano			
Karla Maříková	ano	ano			
Ivana Nevřudová	ano	ano			
Tomio Okamura	ano	ano			
Zdeněk Podal	ano	ano			
Miloslav Rozner	ano	ano			
Radek Rozvoral	ano	ano			
Lucie Šafránková	ano	ano			
Lubomír Španěl	ano	ano			
Radovan Vích	ano	ano			
Lubomír Volný	ano	ano			

ANO

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: 3	Omluven: 10		Zdržel se: –	Omluven: 10	
Nepřihlášen: 3	ANO: 1	NE: 61	Nepřihlášen: 2	ANO: 66	NE: 0
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Věra Adámková	ne	ano			
Andrej Babiš	ne	ano			
Andrea Babišová	ne	ano			
Margita Balaščíková	ne	ano			
Josef Bělíca	ne	ano			
Stanislav Berkovec	ne	ano			
Jiří Bláha	ano	ano			
Richard Brabec	ne	ano			
Milan Brázdil	ne	ano			
Andrea Brzobohatá	omluvena	omluvena			
Jaroslav Bžoch	ne	ano			
Monika Červíčková	ne	ano			
Klára Dostálová	ne	ano			
Lenka Dražilová	omluvena	omluvena			
Jaroslav Faltýnek	ne	ano			
Kamal Farhan	ne	ano			
Milan Feranec	ne	ano			
Eva Fialová	ne	ano			
Stanislav Fridrich	ne	ano			
Josef Hájek	nepřihlášen	nepřihlášen			
Milan Hnilíčka	ne	ano			
Ivan Jáč	ne	ano			
Miloslav Janulík	omluven	omluven			
Aleš Juchelka	ne	ano			
Pavel Juříček	ne	ano			
Adam Kalous	ne	ano			
David Kasal	ne	ano			
Tomáš Kohoutek	ne	ano			
Martin Kolovratník	omluven	omluven			
Barbora Kořanová	ne	ano			
Josef Kott	ne	ano			
Robert Králíček	ne	ano			
Roman Kubíček	ne	ano			
Jan Kubík	ne	ano			
Jaroslav Kytýr	ne	ano			
Tatána Malá	ne	ano			
Přemysl Mališ	ne	ano			
Jiří Mašek	ne	ano			
Eva Matyášová	ne	ano			
Radka Maxová	zdržela se	ano			
Marcela Melková	ne	ano			
Jana Malá Vildumetzová	zdržela se	ano			
Patrik Nacher	nepřihlášen	ano			
Marek Novák	ne	ano			
Monika Oborná	ne	ano			
Ladislav Okleštěk	ne	ano			
Zuzana Ožanová	omluvena	omluvena			
Jana Pastuchová	ne	ano			
František Petrtyl	ne	ano			
Pavel Plzák	ne	ano			
Milan Pour	ne	ano			
David Pražák	ne	ano			
Věra Procházková	ne	ano			
Pavel Pustějovský	ne	ano			
Karel Rais	ne	ano			
Michal Ratiborský	ne	ano			
Jan Richter	ne	ano			
Miloslava Rutová	omluvena	ano			
Pavel Růžička	omluven	omluven			
Jan Řehounek	ne	ano			
Petr Sadovský	ne	ano			
Jan Schiller	ne	ano			
Pavel Staněk	ne	ano			
Martin Stropnický	omluven	omluven			
Jiří Strýček	ne	ano			
Karla Šlechtová	ne	ano			
Julius Špičák	omluven	omluven			
David Štolpa	ne	ano			
Dan Ťok	ne	ano			
Karel Tureček	ne	ano			

Helena Válková	omluvena	omluvena
Adam Vojtěch	ne	ano
Jan Volný	nepřihlášen	nepřihlášen
Radek Vondráček	zdržel se	ano
Ivo Vondrák	ne	ano
Petr Vrána	ne	ano
Rostislav Vyzula	ne	ano
Radek Zlesák	ne	ano

ČSSD

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: 5	Omluven: 1		Zdržel se: –	Omluven: 1	
Nepřihlášen: 1	ANO: –	NE: 8	Nepřihlášen: 1	ANO: 13	NE: –
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Jiří Běhounek	zdržel se	ano			
Jan Birke	ne	ano			
Petr Dolínek	ne	ano			
Jaroslav Foldyna	ne	ano			
Alena Gajdůšková	zdržela se	ano			
Jan Hamáček	ne	ano			
Tomáš Hanzel	ne	ano			
Milan Chovanec	omluven	omluven			
Jan Chvojka	zdržel se	ano			
Roman Onderka	ne	ano			
Roman Sklenák	ne	ano			
Antonín Staněk	nepřihlášen	nepřihlášen			
Kateřina Valachová	zdržela se	ano			
Ondřej Veselý	zdržel se	ano			
Lubomír Zaorálek	ne	ano			

KSČM

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: 4	Omluven: 3		Zdržel se: –	Omluven: 3	
Nepřihlášen: –	ANO: 8	NE: –	Nepřihlášen: –	ANO: 12	NE: –
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Hana Aulická Jírovcová	zdržela se	ano			
Alexander Černý	ano	ano			
Jiří Dolejš	ano	ano			
Vojtěch Filip	omluven	omluven			
Miroslav Grebeníček	omluven	omluven			
Stanislav Grospič	ano	ano			
Vladimír Koniček	zdržel se	ano			
Pavel Kováčik	zdržel se	ano			
Leo Luzar	ano	ano			
Květa Matušovská	ano	ano			
Zdeněk Ondráček	ano	ano			
Daniel Pawlas	zdržel se	ano			
Ivo Pojezný	ano	ano			
Jiří Valenta	ano	ano			
Miloslava Vostrá	omluvena	omluvena			

TOP 09

Hlasování 7.			Hlasování 8.		
Zdržel se: –	Omluven: 3		Zdržel se: –	Omluven: 3	
Nepřihlášen: –	ANO: 4	NE: –	Nepřihlášen: –	ANO: 4	NE: –
JMÉNO	Hlasování 7.	Hlasování 8.			
Dominik Feri	ano	ano			
Miroslav Kalousek	omluven	omluven			
Helena Langšádlová	omluvena	omluvena			
Markéta Pekarová	ano	ano			
Adamová					
Karel Schwarzenberg	omluven	omluven			
František Vácha	ano	ano			
Vlastimil Válek	ano	ano			

MINISTR ZDRAVOTNICTVÍ PŘIJAL PŘEDSTAVITELE RADY SENIORŮ

Rada seniorů ČR je připomínkovým místem několika ministerstev, což v praxi znamená, že má možnost vyjadřovat se k připravované legislativě. Mezi nejvýznamnější rezort patří logicky ministerstvo zdravotnictví.

Právě s představiteli tohoto rezortu se sešli představitelé Rady seniorů v uplynulém období. Ministr zdravotnictví Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA přijal zástupce Rady seniorů – předsedu dr. Zdeňka Pernese a předsedu zdravotní komise Rady seniorů prof. MUDr. Pavla Kalvacha, CSc. Ministra na jednání doprovodila jeho náměstkyně MUDr. Alena Šteflová, Ph.D., MPH. Zdeněk Pernes nejprve nastínil, jak spolupráce probíhala v minulosti a jaká očekávání má v tomto směru Rada seniorů do budoucna.

Poté pozval, zatím neoficiálně, ministra Vojtěcha na mezinárodní konferenci se zdravotní tematikou, kterou Rada seniorů připravuje na konec listopadu, a požádal jej o záštitu nad akcí.

A pak už přešel k problémům, které seniorskou populaci tíží. „Již několik let se snažíme vyřešit systém zdravotních prohlídek řidičů-seniorů. Máme informace z naší členské základny, že prohlídky, které jsou ze zákona povinné, jsou na jednotlivých pracovištích prováděny různě, jako by nebylo stanoveno, co vše by měl lékař zjistit. A víme také, že i výše poplatku za osvědčení je různá, a to od 200 do 800 Kč. Rada seniorů nezpochybňuje opodstatněnost prohlídek, žádá ale, aby byly, stejně jako je tomu například v Německu nebo v Rakousku, součástí pravidelných preventivních prohlídek, a aby se za osvědčení neplatilo.“ Zdeněk Pernes doplnil, že hodlá toto téma otevřít i u ministra dopravy, neboť do jeho gesce toto ustanovení patří, nicméně bez součinnosti ministerstva zdravotnictví se věc zcela jistě neobejde.

„Tato vláda je, alespoň zatím, velmi vstřícná k seniorům, a pak si myslím, že by se nám mohlo podařit najít řešení i pro další bod. Rádi bychom, aby čeští senioři dostávali, stejně jako senioři na Slovensku, příspěvek na relaxačně-zdravotní pobyty. Samozřejmě je třeba nastavit pravidla, systém i počet, pro kolik seniorů ročně by příspěvek byl a jaká kritéria by měli splnit, aby pobyt mohl být spolufinancován třeba z fondů prevence zdravotních pojišťoven. To je samozřejmě na další diskusi.“

Zdeněk Pernes se vyjádřil také k elektronickým receptům. „Rada seniorů je podporuje, ovšem za předpokladu, že díky nim bude řešena i léková interakce. To je samozřejmě otázka, která seniory enormně zajímá, protože mnozí berou větší množství léků. Ministr Vojtěch ihned ujistil, že i on to považuje za samozřejmost a přislíbil, že od příštího roku by se to mělo stát skutečností.“

Pak se slova ujal profesor Kalvach. V úvodu seznámil zástupce ministerstva ve stručnosti s Memorandem za dostupnost zdravotní péče seniorům, které Rada seniorů představila na konferenci

v prosinci 2013 a jež tehdy podpořily všechny politické strany s výjimkou ODS a TOP 09. Zdůraznil zejména, že Rada seniorů podporuje růst plateb za státní pojištění s cílem alespoň se přiblížit úrovni obvyklé v zahraničí. Neopomněl zmínit také fakt, že stále postrádá systémovost ve zdravotnictví. Jasnou představu o tom, jaké procento sektoru bude státní a jaké zdravotní, kterých oborů se bude dotýkat a podobně.

V této souvislosti se pak rozvinula diskuse o dlouhodobé péči, o rozvoji nemocnic, jak systémově řešit nejen problematiku personálu, vybavení, ale také to, aby se průběžně investovalo do rekonstrukce a oprav budov tak, aby byl zajištěn určitý standard a kultura prostředí jak pro pacienty, tak i pro personál. Na palčivost tohoto problému se narazilo zejména v souvislosti s letošním horkým létem, kdy se ukázala absence klimatizace v mnoha českých nemocnicích, někde dokonce i na jednotkách intenzivní péče.

Po necelé hodině ministr jednání s omluvou ukončil. Čekala jej další schůzka.

Lenka Desatová

Foto: autorka

MÍSTOPŘEDSEDA RS ČR ALOIS MALÝ NA KANDIDÁTCE HNUTÍ PRO MOST

Rada seniorů jako konfederace seniorských a proseniorských organizací je apolitická, nebrání ale nijak svým členům v aktivním politickém životě a ty, kteří se rozhodnou oprávněné zájmy seniorské populace hájit například v zastupitelstvech měst a obcí, podporuje. To je případ i místopředsedy Rady seniorů Aloise Malého, který bude v nadcházejících volbách do zastupitelstva a Rady statutárního města Most na kandidátce politického hnutí PRO MOST.

PANE MÍSTOPŘEDSEDO, PROČ JSTE SE ROZHODL VSTOUPIT DO POLITIKY A JAK SE NA SVÉ PŮSOBNÍ DÍVÁTE S ODSUPEM ČASU?

Do politiky jsem vstoupil proto, že jsem na vlastní kůži poznal, jak složité je něco prosadit, pokud za sebou nemáte některou politickou stranu. Můžete mluvit, můžete argumentovat, jak chcete. Je úplně jedno, kolik lidí by mělo prospěch z toho, kdyby se podařilo myšlenku prosadit... Málokdy je to něco platné. Na rozdíl od jiných skupin obyvatel nemohou seniori hrozit stávkou a prosazovat své požadavky silou. Stávka seniorů nikoho nebolí, nedotkne se hospodářství, takže nad ní páni politici mávnou rukou. Ostatně i to jsme si v Radě seniorů vyzkoušeli.

Pokud ale o své myšlenky přesvědčíte silnou politickou stranu, ona se za vás postaví a podpoří vás, je najednou vaše situace při vyjednávání diametrálně odlišná. A já chtěl být ten, kdo dobré myšlenky, které seniorům pomohou, podpoří a pomůže prosadit. Proto jsem do politiky šel. Vůbec nejlepší je, když se podaří dostat se do rady města, což se mi povedlo. Pak opravdu jde plno věcí o hodně snadněji a hlavně rychleji. Obzvláště, když má vedení města dobrý vztah k seniorské populaci, což v Mostě je.

Samozřejmě že ne vše se mi v Mostě podařilo, ale myslím si, že

kus práce za mnou vidět je a na tom, co se dosud nepovedlo, bych rád pracoval, je stále co vylepšovat.

MŮŽETE BÝT KONKRÉTNÍ?

Stále není dořešena otázka bezpečnosti obyvatel. Rovněž máme problémy s lidmi, kteří prostě a jed-

noduše nechtějí chodit do práce a berou od státu podporu v nezaměstnanosti. Osobně jsem ale přesvědčen, že by mělo platit heslo – jsi zdravý, budeš pracovat! Rozumím tomu, že jsou v ekonomice období horší, kdy je práce méně, ale současná situace nám jasně nastavuje zrcá-

dlo. Firmy shánějí zoufale zaměstnance, pláčou, že nemají kde brát, a přesto jsou lidé v evidenci Úřadu práce! Jak je to možné? Jednoduše. Ti, kdo v evidenci zůstali, prostě pracovat nechťejí, a tak by se na ně mělo pohlížet. Nechceš pracovat? Dostaneš jen životní minimum.

Jezdím hodně po světě, ale aby osoby, které nepracují, dostávaly byty první kategorie, po půl roce je totálně zničily a dostanou jiný, opět luxusní. Zodpovědně mohu prohlásit, že je to něco, s čím jsem se v žádné zemi nesetkal! A to ani v zemi daleko vyspělejší, s delší historií demokracie. Když o těchto zkušenostech mluvím, dívají se na mě, jestli je nezkouším a jen nežertuji.

Běh na dlouhou trať jsou také domovy pro seniory. Kapacita těch stávajících už nestačí. A navíc, pokud to mají být skutečné domovy, musí mít také určitou kvalitu a poskytovat i služby, které starší generace potřebuje.

A v neposlední řadě se domnívám, že je velmi důležitá i podpora volnočasových aktivit seniorů. Aby měli možnost se setkávat se svými vrstevníky, sportovat s nimi, cestovat, navštěvovat kulturní zařízení.

PROČ JSTE SE DOHODL NA SPO-LUPRÁCI PRÁVĚ SE SDRUŽENÍM PRO MOST? S ČÍM JDE DO VOLEB A NA JAKÉM MÍSTĚ KANDIDÁTKY NAJDOU VOLIČI VÁS?

Je pravda, že jsem se dlouho rozmýšlel, zda kandidovat, či ne. Mám svůj věk, navíc čas, který věnuji politice, je samozřejmě na úkor mé rodiny, a tak jsme to logicky probírali i s manželkou. Bez její podpory by to prostě nešlo. Ono když se funkce dělá poctivě, zabere to plno času a energie, ale pak se dá plno věcí doopravdy řešit. Navíc jsem přesvědčen, že si senioři zaslouží, aby si na stáří užili klid a pohodu. Jsem v důchodu, mám čas a hlavně chuť. Nedovedu si představit, že budu jen sedět u televize a nic nedělat.

A tak jsem po zvážení všech aspektů souhlasil, že budu opět kandidovat. Za nynějšího vedení města se udělal pro lidi a seniory veliký kus práce. Faktem ale také je, že toho ještě plno

Nadace Charty 777

SenSen
Senzaci Senioři

Cena Senior roku 2017

za nominaci na titul

Senior roku 2017

Božena Zířková
předsedkyně Nadace Charty 77

Alois Malý

Alexandra Ambrožová
předsedkyně Rady
Staršího města 2017

Marie Kozáčková
předsedkyně Rady
pro seniory města

zůstalo rozdělaného, je nutno to do-dělat. A já cítím jako svou povinnost ty věci dotáhnout, abych mohl odejít takřikajíc s čistým stolem.

Na kandidátce jsem stejně jako před čtyřmi roky na sedmém místě, což je dobré místo. Pokud mě zvolíte, slibuji, že věnuji veškerou svoji energii a použiji všechny svoje za léta získané kontakty na to, aby se v našem městě žilo ještě lépe a hlavně klidněji, nežli dosud. Dobře se zamyslete a s rozva-hou se rozhodněte, koho budete volit.

Ale, přátelé, hlavně přijďte k volbám a dejte někomu svůj hlas. Nejít a pak u piva kritizovat, není nic platné!

Lenka Desatová

Foto: archiv

EXTRA INFO

Rada seniorů hodnotí dosavadní aktivity Aloise Malého v městské samosprávě velmi pozitivně. Za jeho působení došlo nejen k výraznému rozvoji činnosti, ale také k nárůstu členské základny a ke zvýšení počtu městských klubů seniorů. Pan Alois Malý má osobní zásluhy na zavedení městských oslav Mezinárodního dne seniorů, pozitivně hodnotíme jeho vliv na celkovém výrazném rozšíření aktivit města ve vztahu k seniorské populaci.

Za dlouholetou činnost ve prospěch sjednocení seniorského hnutí byl Alois Malý u příležitosti 10 let vzniku Rady seniorů oceněn pamětním listem. Jeho jméno se ocitlo i v nominaci na titul Senior roku 2017.

JANA FRÖHLICHOVÁ:

„JE NEPŘÍJATELNÉ, ABY SAMOSTATNĚ ŽIJÍCÍ SENIORKY BYLY NEJVÍC OHROŽENY CHUDOBOU“

Mgr. Jana Fröhlichová nepracuje přímo pro Radu seniorů, ale angažuje se v jedné z jejích největších členských organizací – Sdružení nájemníků. V jejím rámci vede poradnu pro Královéhradecký a Pardubický kraj. V seniorských otázkách se angažuje velice aktivně. Jak sama uvádí, vede ji k tomu především vlastní přesvědčení o důležitosti seniorů.

SENIORY CHOVÁTE, ZDÁ SE, VE VELKÉ ÚCTĚ...

To ano, zčásti je to dáno výchovou a zčásti možná i z osobních důvodů, protože mám starší maminku, která mě měla v 41 letech. Mám tedy úžasnou seniorku doma. Deně prožíváme spoustu věcí, které, ač si to mnohdy neuvědomujeme, politika ovlivňuje. Jsem přesvědčená, že společnost musí být vděčná svým předešlým generacím a postarat se o ně, tak jako se staraly ony. Stárání je významná etapa života, která se neustále prodlužuje. Stárnutí populace je vnímáno mnohdy negativně, ale přitom je to společenský úspěch, že se dožíváme vyššího věku. Je však nutné si to připustit a začít se podle toho chovat. Je naprosto nepřijatelné, aby samostatně žijící seni-

orky byly v naší republice nejvíc ohroženy chudobou! Aby náklady na bydlení a léky spořádaly většinu příjmů starobních důchodců. A už vůbec není možné, aby se mladší generace chovaly bezohledně a nedej bože se množili „šmejdi“ a další podvodníci.

PROČ JSTE SE ROZHODLA VSTOUPIT DO POLITIKY?

Jsem ráda, že mohu dělat to, o čem jsem přesvědčená, že je správné. Ve své práci pro MPSV ale narážím čím dál víc na to, že nezáleží na tom, jak kvalitně a odborně práci odvedete, ale zda je k realizaci politická vůle. A proto jsem se rozhodla kandidovat.

CO VAŠEMU ROZHODNUTÍ ŘÍKÁ RODINA?

Moje rodina je nejlepší na světě a podporuje mě. Největší oporou je mi přítel, který mi se vším pomáhá. Ale stejně tak se mohu spolehnout na své rodiče, ačkoli bych měla být hlavně už spíš oporou já jim. Moje maminka se trochu bojí, abych nebyla ze všeho moc unavená a lidi na mě nebyli zlí. Ale zároveň říká, ať to zkusím. Byla jsem moc mile překvapená reakcí lidí ze svého okolí, když se dozvěděli, že kandiduji. Všichni mě vstřícně podporují a vidí stejně jako já, že jde především o nabídku alternativy k nynější garnituře. Jsem šťastná, že mám kolem sebe takové lidi. Mnohdy o mně říkají, že jsem moc hodná, ale já jsem přesvědčená, že být slušná a hodná, ohleduplná ke svému okolí se vyplácí. Jak se říká, chovej se k druhým tak, jak by sis přál, aby se oni chovali k tobě.

POKUD VE VOLBÁCH USPĚJETE, ČEMU SE HODLÁTE VĚNOVAT?

Do voleb jdu se třemi základními okruhy priorit: je to péče o město z hlediska každodenního života ve snaze cílit na prostředí, kde lidé žijí. Proto budu prosazovat investice do předměstí a sídlišť pro jejich revitalizaci (hlavních tříd, komunikací, chodníků, zeleně), ale také pro podporu a rozkvět komunitního života (hřiště, sportoviště, místa k setkávání, třeba i pikniková místa, centra pro rodinu apod.). Myslím, že v tomto je zásadní také zlepšit spolupráci s komisemi místních samospráv a velmi ráda bych prosazovala i různé způsoby zapojování občanů do rozhodování, třeba tzv. participativním rozpočtem, kdy by určitý díl rozpočtu byl k dispozici městským částem a občané by rozhodovali, co se kdy za kolik peněz zrealizuje.

Druhým okruhem je řízení města s jasnou vizí pro budoucnost, k rozvoji bezpečí a s ohleduplností k našemu životnímu prostředí. Hradec Králové je krásné město, ale je třeba neusínat na vavřínech, profitovat z toho, co udělali naši předci, nejde donekonečna. Musíme se starat o zeleň, připravit město na klimatické změny. Zabezpečit klid a pořádek v ulicích. Přála bych si zpřísnit dohled nad nočním klidem. Musíme napnout síly do Prahy a maximálně spolupracovat na dostavbě městského obchvatu a motivovat občany Hradce k alternativním způsobům dopravy, abychom ulevili dopravě i parkování v centru města. Nechápu, jak někdo mohl podepsat smlouvu o ISP (dříve Atol) a propůjčit ulice, které patří městu a jeho občanům, soukromé firmě k výdělku na parkovném. Budu prosazovat podporu cyklodopravy (včetně odstraňování bariér nejen na stezkách apod.). Zároveň bych si přála město prostřednictvím systému slev a přípravou rozpočtu dovést k MHD v Hradci zdarma. Myslím, že bychom si měli klást vyšší cíle.

Třetí a pro mě nejosobnější oblasti jsou sociální věci, a to především dostupné bydlení napříč generacemi a město pro seniory.

CO SE BUDETE SNAŽIT PROSADIT, ZEJMÉNA S OHLEDEM NA ŽIVOT SENIORŮ VE VAŠEM MĚSTĚ?

Seniorské záležitosti ve městě by byly jednoznačně jedním z hlavních cílů, které bych chtěla prosadit. Jde především o bydlení, protože mám mnoho zkušeností z poradny, kdy za námi chodí většinou samotné paní a jsou nešťastné ze situace, ve které žijí. Ptají se na možnost bydlení v Harmoniích, které jsou ovšem plné a pořadník je dlouhý. Musíme postavit nové byty, včetně startovacích bytů pro mladé, bytů se službami pro seniory, ale i pro nájemní bydlení ve městě. Pouze tak můžeme udržet na únosné hranici cenu bydlení ve městě, která v současnosti absencí politiky bydlení města roste do závratných výšin. Kromě MHD bych si přála zavést pro Hradec a okolí tzv. senior taxi, tedy dopravní službu za velmi přijatelné ceny, která se osvědčila již v mnoha městech a krajích jinde v republice. Sama osobně bych si na magistrátu vzala na starost vznik tzv. ombudsmana pro seniory. Tak aby na úřadě byl pro seniory k dispozici člověk, za kterým konkrétně mohou jít a zeptat se, nebo požádat o pomoc, protože ne všichni senioři jsou organizovaní a vědí si rady. V Hradci Králové máme však také silnou základnu místní organizace seniorů, která dělá spoustu aktivit pro své členy a ti si zaslouží aktivní spolupráci s městem a podporu. V neposlední řadě bych ještě ráda zmínila rozvoj služeb nejen pro seniory ve městě (pro děti, zdravotně postižené, pečující rodiny atd.), ale především také podporu a rozvoj dostupnosti terénních sociálních služeb a zdravotních služeb v závislosti i na sídelní struktuře našeho města.

CO JE PRO VÁS NEPŘÍPUSTNÉ, Z ČEHO NEHODLÁTE USTUPOVAT?

Rozhodně jsem proti privatizaci strategického majetku města, proti nehospodárnému nakládání s veřejnými prostředky, nesmyslnému plýtvání penězi na různé projekty a studie bez reálného využití, proti zanedbávání pravidelné péče o historický odkaz našeho města. Moc

mě mrzí situace kolem rekonstrukce Velkého náměstí, severních teras apod. Přála bych si rozvoj našeho města strategický a přínosný. Nepodporuji rozšiřování ploch obřích obchodních center. Nepodporuji zdražování vody, přála bych si, aby město naopak získávalo nad strategickými službami ve městě kontrolu.

NA JAKÉ KANDIDÁTCE VÁS VOLÍČI NAJDOU?

Jsem kandidátka číslo 1 na listině České strany sociálně demokratické pro volby do zastupitelstva města Hradec Králové. Za sociální demokracii kandiduji, ačkoli se strana potýká v současné době s poklesem důvěry a popularity u občanů, protože jsem přesvědčená o sociálnědemokratických hodnotách. Společnost musí fungovat jako kolektiv vůči sobě ohleduplně, musíme dbát na udržitelný rozvoj a ctít, že svoboda jedince končí tam, kde začíná svoboda druhého. Nemám ráda sobectví.

PROČ BY MĚLI VOLÍČI DÁT SVŮJ HLAS PŘÁVĚ VÁM?

Protože jsem zkušená díky své odborné práci a zároveň pohybu v politickém prostředí. Jsem schopná věci naplánovat i zrealizovat. Zároveň však nejsem žádný funkcionář a jsem schopna vnímat každodenní potřeby spoluobčanů. Mnohdy o sobě říkám, že jsem jen obyčejná aktivní občanka, které není jedno, co se děje kolem. Na rozdíl od mnohých současných představitelů mám odhodlání a energii pro práci a snahu měnit věci k lepšímu.

CO BYSTE CHTĚLA VOLÍČŮM VZKÁZAT?

Ráda bych je požádala, aby přišli k volbám, protože rozhodování o vedení našeho města je velmi důležitá věc. A pokud uznají za vhodné podpořit sice mladou kandidátku, ale takovou, která je plná odhodlání a přesvědčení pracovat v zájmu právě starších lidí, budu jim vděčná za podporu.

Lenka Desatová

Foto: archiv

EVA SYKOVÁ:

„VAŠE STAROSTI JSOU I MOJE STAROSTI!“

V podzimních volbách nejde jen o složení zastupitelstev, ale volit se bude i jedna třetina senátorů. V minulém vydání jsme přinesli rozhovor s paní Boženou Sekaninovou, která svůj mandát obhájí. O voličské hlasy usiluje prof. MUDr. Eva Syková, DrSc., FMCA.

PANÍ SENÁTORKO, V SENÁTU PŮSOBÍTE OD ROKU 2012. MNOHO LIDÍ VNÍMÁ SENÁT JAKO NADBYTEČNOU INSTITUCI, COŽ SE ODRÁŽÍ I NA VOLEBNÍ ÚČASTI. JAK BYSTE JE PŘESVĚDČILA O JEHO VÝZNAMU? PROČ BY MĚLI JÍT K VOLBÁM A VYBRAT SVÉHO SENÁTORA? S ČÍM JIM MŮŽE POMOCI A S ČÍM SE NA NĚJ MOHOU OBRACET?

Senát je pojistka. Často přicházejí z Poslanecké sněmovny neúplné zákony nebo jsou v nich takzvané přílepky. Senát je pak vrací zpět a velmi často upravené. V poslední době ale Senát zákony i navrhuje. Například zákon o zvýšení příspěvků na pečovatelskou péči. Mohu odpovědně sdělit, že Senát v mnoha svých krocích prosazuje sociální hledisko a zvýhodnění seniorů. Pokud budu zvolena, chtěla bych mimo jiné prosadit také zákaz vjezdu kamionů do Prahy, což velmi komplikuje zdravotní stav občanů, a zvláště pak seniorů v Praze 4. Nemluví se o tom, ale senátoři jsou ve svých volebních obvodech také takovými prvními ombudsmeny. Občané se na ně obracejí se svými problémy. Já v Praze 4 svůj mandát obhájím, práci v Senátu jsem se naučila a využívám ji často ve prospěch sociálně ohrožených spoluobčanů, ke kterým mnozí senioři bezpochyby patří. Sama jsem seniorka, na občanech Prahy 4 mi záleží, a proto pro mne platí: „Vaše starosti jsou i moje starosti!“

V SENÁTU VÁM KONČÍ FUNKČNÍ OBDOBÍ. KDYŽ SE OHLÉDNETE ZPĚT, S JAKÝMI IDEÁLY JSTE DO NĚJ ŠLA A JAKÁ BYLA NAKONEC SKUTEČNOST?

V Senátu jsem se rychle zorientovala. Jsem pyšná na to, že patřím k senáto-

rům s nejvyšší účastí. Překvapilo mě, že někteří senátoři svůj mandát nebrali a neberou moc vážně. Byla jsem čtyři roky ve Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, kde jsme prosadili například zákony o vzdělávání, vysokých školách, vědě, a pak jsem dva roky působila ve Výboru pro záležitosti Evropské unie. V něm se zabývám jak zdravotnickou, tak imigrační politikou. Chci, aby naši občané, děti a vnuci žili v bezpečné a prosperující zemi. Děláním pro to vše, co je v mých silách. Dnes jsem přesvědčená, že máme konečně dobrou koaliční vládu. Vládu, která bude sledovat prospěch běžných občanů.

ZAŽILA JSTE SITUACI, KDY JSTE CHTĚLA S POLITIKOU DEFINITIVNĚ SKONČIT?

Ano, když jsem byla nespravedlivě

napadena za pomoc těžce nemocným pacientům. Byla jsem obviněna politickými oponenty, že snad někdo na pacientech vydělával. To je pomluva! Nikdy se neprokázala! Já sama jsem naopak pacientům přispěla několika stovkami tisíc ze svého. A věnovala jsem je ráda.

CO VÁS MOTIVUJE V POLITICE POKRAČOVAT?

Práce v Senátu mne naplňuje. Pokud budu zvolena, budu se práci intenzivně věnovat a zastupovat zájmy občanů. Nejsem členka žádné strany, podporuji program hnutí ANO i sociální demokracie. Vždy hlasuji podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. To se mi na Senátu líbí, že nejsem vázána stranickou příslušností.

V SENÁTU PŮSOBÍTE VE VÝBORU

PRO ZÁLEŽITOSTI EVROPSKÉ UNIE. V ČEM JE PŘÍNOS EVROPSKÉ UNIE PRO ČESKO?

To je na dlouhou debatu, ale Evropská unie je pro nás rozhodně ekonomickým a bezpečnostním přínosem. Jistě, ani mně se nelíbí až přílišné množství nařízení a povinností. Souhlasím, že je nejen v tomto ohledu nezbytná reforma. Chceme být a jsme v EU rovnocenným partnerem. Otevřeně říkáme, že není možné znevýhodňovat malé státy. Řadu věcí můžeme a také děláme společně. To je dobře. Jsou ale věci, jako třeba původně zamýšlené kvóty na přijímání nelegálních migrantů, které jsou pro nás a naši zemi prostě nepřijatelné. V tomto ohledu naprosto souhlasím s vládním postojem, že je třeba pomáhat potřebným v jejich zemích. K tomuto tématu ještě jedna poznámka. Je si též třeba uvědomit, že Češi nejsou vůbec nevstřícní. V naší zemi je spousta migrantů z mnoha zemí. V drtivé většině ovšem pocházejí z nám blízkého kulturního okruhu a do naší společnosti se dobře začleňují. Myslím, že budete souhlasit s mým názorem, že když chci někde žít, tak tam chci žít proto, že se mi ta země líbí, že chci žít s jejími lidmi, že s nimi chci pracovat, vychovávat v té zemi děti a že chci přijmout její kulturu.

PŮSOBILA JSTE V ÚSTAVU EXPERIMENTÁLNÍ MEDICÍNY AV ČR. POSLEDNÍ, CO NA VEŘEJNOST PRONIKLO, BYLA KLINICKÁ STUDIE LÉČBY KMENOVÝMI BUŇKAMI, A TO MIMO JINÉ U DOSUD NEVYLÉČITELNÉ AMYOTROFICKÉ LATERÁRNÍ SKLERÓZY (ALS). JAK STUDIE DOPADLA A ČÍM SE VE SVÉ PRÁCI ZABÝVÁTE?

Výsledky klinické studie prokázaly, že léčba kmenovými buňkami by mohla být to nejlepší, co zatím je. Prokázali jsme, že u pacientů došlo ke zpomalení choroby. Výsledky jsem publikovala s kolegy z motolské nemocnice v prestižním americkém časopise. Práce je často citována i v zahraničí. Nyní pokračují stejnou cestou. Moc mne mrzí, že u nás byla tato léčba zatím zastavena v důsledku nedostatku financí.

Aktuálně jsem získala grant ve Slovenské akademii věd na výzkum Alzheimerovy choroby. To je moje

další prioritou. A zažádáno mám rovněž o grant na výzkum léčby poranění míchy u ochrnutých pacientů. Vše to jsou velmi těžké choroby, kde pacienti nutně potřebují modernější léčbu. V posledních šesti letech jsme se s profesorem Šrámem zabývali měřením emisí diesellových motorů, naměřily se vysoké hodnoty. Emise poškozují zdraví lidí zvláště na Spořilově. Dvě studie letos ukázaly i vztah těchto emisí ke zvýšenému vzniku amyotrofické laterální sklerózy a bezpochyby i Alzheimerovy choroby, mrtvice a tak dále. Takže ani vědecky nestrádám a mám na poli výzkumu stále mnoho plánů.

CO ŘÍKÁTE DEBATĚ O ZNOVU-ZAVEDENÍ POPLATKŮ ZA POBYT V NEMOCNICI A U LÉKAŘE? SENIOŘI JSOU SKUPINOU, KTERÁ ZDRAVOTNÍ ZAŘÍZENÍ VYHLEDÁVÁ ČASTO A KTERÁ TEDY TUTO DEBATU SLEDUJE S VELKÝM NAPĚTÍM. PROTOŽE I ONĚCH 30 KORUN BYLO PRO VELKOU ČÁST SENIORŮ NEMALOU POLOŽKOU A PLATBA ZA POBYT V NEMOCNICI PŘIVEDLA NEJEDNOHO SENIORA DO POTÍŽÍ EXISTENČNÍCH ČI PŘÍMO K EXEKUCI.

Poplatky v nemocnici a u lékaře je opravdu něco, co pracujícího člověka nezatíží. Doma se také musíme stravovat a našim nemocnicím to pomůže. Jsem ale zásadně a zcela proti tomu, aby jakékoliv poplatky platili ve zdravotnickém prostředí senioři. Od poplatků a plateb za pobyt v nemocnici by měli být prostě osvobozeni všichni penzisté. To se budu, pokud se stanu znovu senátorkou, snažit prosadit.

POKUD JSME MLUVILI O TOM, ŽE POPLATKY ZA POBYT V NEMOCNICI BYLY PRO MNOHO SENIORŮ TAKŘKA LIKVIDAČNÍ, MUSÍME SE PODÍVAT I NA PŘÍČINY TOHOTO STAVU, KTERÝCH JE NĚKOLIK. V PRVNÍ ŘADĚ JSOU TO NÍZKÉ PENZE, KTERÉ JSOU V SOUČASNOSTI NA HRANICI 40 % PRŮMĚRNÉ HRUBÉ MZDY. TO JE NEJHORŠÍ STAV OD ROKU 1989 A PROGNOZY NEJSOU PŘÍZNIVÉ. CO VY NA TO?

Nejen nízké mzdy, ale také vysoké nájem jsou příčinou životní situace

mnoha seniorů. Nejhuře jsou na tom ti, kteří žijí v nájemních bytech ve velkých městech a jsou navíc sami. Nájemné se šplhá výš daleko rychleji než penze, doplatek na bydlení pokryje pouze malou část nákladů a městské, obecní či sociální byty, kam by se senioři mohli uchýlit, prostě nejsou. Je tu spousta problémů k akutnímu řešení i pro nás senátory!

POKUD BYSTE BYLA ZVOLENA, CO POVAŽUJETE ZA PRIORITY SVÉ PRÁCE V NADCHÁZEJÍCÍCH ŠESTI LETECH? ČEMU BYSTE SE CHTĚLA VĚNOVAT? JAKÉ JSOU VAŠE CÍLE A JAK BYSTE JICH CHTĚLA DOSÁHNOUT? PROČ BY VÁS MĚLI SENIOŘI VOLIT?

Chtěla bych naplnit svůj volební program. Je poměrně obsáhlý a zahrnuje především toto: zákaz vjezdu kamionů na Spořilov, stavbu Pražského okruhu, zvýšení důchodů, u žen navýšení důchodu za každé vychované dítě, lepší péči o seniory, navýšení služeb pro seniory, absolutní stop takzvaným šmejďům, ochranu spotřebitelů, ve vzdělávání výuku jazyků, kvalitní školství pro všechny děti, úpravu státních maturit, dostatek jeslí a školek, přestavbu a bezbariérový vstup do stanic metra Kačerov a Budějovická, dostatek parkovacích míst pro rezidenty, zdravé životní prostředí, kvalitu potravin, podporu sportu, zastavení nelegální migrace, podporu bezpečnostní politiky ČR. Víím, je toho spousta. Ale vše, co jsem vyjmenovala, považuji za podstatné. A nejsem si jistá, zda některý z mých protikandidátů má alespoň podobné úmysly. Toto mé přesvědčení pramení z toho, že moji protikandidáti nikdy nic pro Prahu 4 neudělali.

CO BYSTE VZKÁZALA VŠEM ČTENÁŘŮM DOBY SENIORŮ?

Vážení senioři a občané Prahy 4, o priority svého volebního programu se budu snažit, co mi síly dovolí – to vám garantuji! Vaše starosti jsou moje starosti. Jsem jedna z vás. A prosba na závěr. Prosím, přijďte k volbám v prvním i případném druhém kole. Všichni!

Lenka Desatová

Foto: archiv E. Sykové

VÁCLAV HOMOLKA:

„SOCIÁLNÍ SYSTÉM JE NEPROPRACOVANÝ“

Mezi těmi, kteří obhajují svůj mandát v Senátu, je i PaedDr. Václav Homolka

PANE SENÁTORE, V SENÁTU VÁM KONČÍ UŽ DRUHÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ. KDYŽ SE OHLÉDNETE ZPĚT, S JAKÝMI IDEÁLY JSTE DO NĚJ ŠEL A JAKÁ BYLA NAKONEC SKUTEČNOST? CO POVAŽUJETE ZA NEJVĚTŠÍ ÚSPĚCH ZA TĚCH JEDENACT LET A CO SE PODLE VÁS ÚPLNĚ NEPOVEDLO A PROČ?

Měl jsem trochu naivní představu o nestrannosti senátorů, kteří se tak budou umět lépe dohodnout na zákonech potřebných pro lidi. Částečně tomu opravdu ve výborech a komisích bylo, ale na plénu se již politikařilo. V mém prvním období pod taktovkou ODS, ve druhém již trochu kultivovaněji

ČSSD. Mezi největší úspěchy patří, že jsem byl právě tím sedmáctým nutně potřebným senátorem k možnému podání ústavní stížnosti na Lisabonskou smlouvu. Dále mnoho občanů ocenilo mou práci zpravodaje při řešení následků problémové privatizace Lázní Kyselka, kdy se nový majitel nezabýval ochranou kulturní památky, ale věnoval se v podstatě jen stáčení a prodeji minerální vody Mattoni.

Nepovedlo se nám zřídit opravdu levicový klub, aby politické spektrum Senátu bylo víc vyvážené a mohly zaznívat názory bližší většině lidí. A úplně jsem propadl

při hlasování o zavedení eutanázie. Asi k tomu u nás ještě nedozrála doba.

V SENÁTU PŮSOBÍTE VE VÝBORU PRO VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDU, KULTURU, LIDSKÁ PRÁVA A PETICE. UŽ V ROCE 2015 JSTE VE SVÉM ČLÁNKU V HALO NOVINÁCH A TAKÉ NA SVÝCH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH UPOZORŇOVAL NA TO, ŽE MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ ZÁVAŽNĚ CHYBOVALO PŘI ROZDĚLOVÁNÍ DOTACÍ NA PODPORU SPORTU. TÍM ALE PROBLÉMY NESKONČILY. O DVA ROKY POZDĚJI ZAČALA DOTACE PRO SPORT ŘEŠIT POLICIE ČR A TEHDEJŠÍ

MINISTRYNĚ PODALA DEMISI. JAK TO PODLE VÁS VYPADÁ NYNÍ. BLÝSKÁ SE NA LEPŠÍ ČASY?

Máte pravdu, dotační politika je u nás vůbec problémová. A transparentní ve společnosti založené na zisku ani být nemůže. MŠMT v letech 2014–2016 podle NKÚ pochybilo při rozdělování peněz nestátním neziskovým organizacím na podporu práce s dětmi a mládeží. Při vámi zmiňované krizi náš Podvýbor pro sport vyzval ministryni, aby neodstupovala a dokončila vyřešení financování především menších organizací. Bohužel nestalo se. Zatím nemáme ministerstvo sportu, takže já vnímám zřízení funkce vládního zmocněnce pro sport jako krok dopředu a očekávám zlepšení.

POD PODPOROU SPORTU SI MNOZÍ PŘEDSTAVÍ ZEJMÉNA PROFESIONÁLNÍ KLUBY TŘEBA FOTBALU ČI HOKEJE NEBO JEJICH MLÁDEŽNICKÉ CELKY. ALE V OBLASTI SPORTU SE TÉMĚŘ ZAPOMÍNÁ NA SENIORY. AČ SE DOPORUČUJE AKTIVITA I V POZDNÍM VĚKU, S PENĚZI NA NI SE ZAS TOLIK NEPOČÍTÁ. CO S TÍM?

Částečně by to mohla řešit připravovaná novela zákona o podpoře sportu, na jejímž základě má vzniknout Národní sportovní agentura, takové malé ministerstvo sportu. Ta by měla plnit funkci veřejně prospěšné činnosti v oblasti fyzické i psychické kondice nejen dětí a mládeže, ale i dospělých včetně seniorů. Také různé nevládní neziskové organizace mají v této záležitosti rezervy. A částečně by si mohli vypomoci senioři i mezi sebou, někteří to dělají a patří jim za to poděkování.

JSOU SAMOZŘEJMĚ DVĚ ROVINY SPORTU I V SENIORSKÝCH KATEGORIÍCH – SPORT REKREAČNÍ, A PAK TEN, ŘEKNĚME NA VYŠŠÍ ÚROVNI. TEĎ NARÁŽÍM NA PŘÍPADY SENIORSKÝCH SPORTOVců, KTEŘÍ VOZÍ Z VRCHOLNÝCH AKCÍ MEDAILE, A REPREZENTUJÍ TEDY NAŠI REPUBLIKU ZA HRANICEMI VÍC NEŽ DŮSTOJNĚ, POKUD... POKUD SE OVŠEM MOHOU ZÚČAST-

NIT. VEŠKERÉ NÁKLADY SI TOTIŽ HRADÍ SAMI, A TO MI NEPŘIPADÁ ÚPLNĚ SPRÁVNÉ. MÁTE NĚJAKÝ NÁVOD, JAK POSTUPOVAT, JAK TOTO VYŘEŠIT A JAK TYTO LIDI OCENIT?

Mělo by být záležitostí sportovních klubů, aby si ve svém odvětví hlídaly jakousi kontinuitu věkových kategorií a funkcionáři pamatovali i na tyto případy. Zároveň by měli spolupracovat s pořadateli seniorských soutěží za účelem široké spolupráce při zajišťování dopravy, ubytování apod. Některá města nebo i menší obce se na takové podpoře svých občanů podílejí. Jak jsem již zmínil, najdou se i jedinci podporující druhé. Samozřejmě ani kraje či stát by neměly zůstat pozadu.

POJĎME SE PODÍVAT NA TÉMA PENZÍ, KTERÉ JSOU V SOUČASNOSTI NA HRANICI 40 PROCENT PRŮMĚRNÉ HRUBÉ MZDY. TO JE NEJHORŠÍ STAV OD ROKU 1989 A PROGNOZY NEJSOU PŘÍZNIVÉ, CO VY NA TO?

Tendence poklesu reálných příjmů je varovná a nebezpečná, dala se však předvídat, a tudíž plánovat její nápravu. Bohužel v kapitalismu se pro lidi neplánuje. Každý si musí pomoci, jak umí. Sociální systém je nepropracovaný, bytová politika jen pro bohatší, stát selhává. Přitom za socialismu se pro lidi stavělo i víc než 100 tisíc bytů ročně! Získání vlastního bytu se stává vážným sociálním problémem. Na hypotéku každý nedosáhne, a když, stále se musí obávat ztráty zaměstnání, delší nemoci a z toho plynoucí hrozby exekuce. Vzpomínám, jak před rokem 1989 vydělávali učni na učilišti ve třetím, někdy i ve druhém ročníku měsíčně tolik, že to stačilo na zaplacení nájmu, elektřiny, plynu a vody celé rodině.

NEJEN NÍZKÉ MZDY, ALE TAKÉ VYSOKÉ NÁJMY JSOU PŘÍČINOU ŽIVOTNÍ SITUACE MNOHA SENIORŮ. NEJHŮŘE JSOU NA TOM TI, KTEŘÍ ŽIJÍ V NÁJEMNÍCH BYTECH VE VELKÝCH MĚSTECH A JSOU NAVÍC SAMI... NÁJEMNÉ SE ŠPLHÁ VÝŠ

RYCHLEJI NEŽ PENZE, DOPLATEK NA BYDLENÍ POKRYJE POUZE MALOU ČÁST NÁKLADŮ A MĚSTSKÉ, OBECNÍ ČI SOCIÁLNÍ BYTY, KAM BY SE SENIOŘI MOHLI UCHÝLIT, PROSTĚ NEJSOU. CO MÁTE K TÉTO PROBLEMATICE? JAKÉ BY PODLE VÁS MĚLO BÝT ŘEŠENÍ?

Nejdříve je potřeba se ptát, jak je možné, že za socialismu to nebyl tak zásadní problém, přitom stát nebyl zadlužen. Nyní stát dluží dva tisíce miliard, občané jsou zadlužení a na rozvoji společnosti není vidět změna k lepšímu. Hospodaření s veřejnými prostředky je tristní a nikdo nenese zodpovědnost. Neumíme ani řádně definovat pojem sociální bydlení, aby se podle potřeby naplánovala výstavba sociálních bytů. Možná to vládní politici dosud ani nechtěli. Občan volič by si měl hlídat sliby, které vládnoucí garnitury dávají, a ve volbách dát znát jejich neplnění.

POKUD BYSTE BYL ZVOLEN, CO POVAŽUJETE ZA PRIORITY SVÉ PRÁCE V NADCHÁZEJÍCÍCH ŠESTI LETECH? ČEMU BYSTE SE CHTĚL VĚNOVAT? JAKÉ JSOU VAŠE CÍLE A JAK BYSTE JICH CHTĚL DOSÁHNOUT?

Rád bych dokončil jednání nad výsledky šetření petice Za kvalitní podmínky pro vzdělávání, aby se konečně zlepšily pracovní podmínky učitelů i nepedagogických pracovníků ve školství. Bylo by potřeba obnovit činnost našeho levicového klubu po odchodu Františka Čuby a doplnit ho nejlépe z kandidátů za KSČM, protože ti vyložené v Senátu chybí. Neříkám to jen proto, že jedním z kandidátů jsem také já, ale ve smyslu potřeby zachování pluralitní demokratické soutěže mezi stranami. Hlavně bych chtěl svým hlasováním a vystupováním v horní komoře reprezentovat obyčejné lidi. Z těch menších rozpracovaných úkolů bych rád pokračoval v diskuzi na zavedení nebo odmítnutí 0,5 promile tolerance alkoholu na vinařských cyklostezkách.

Lenka Desatová

Foto: archiv V. Homolky

TIPY NA ZÁŘÍ

Jaké zajímavé akce jsme pro vás vybrali tentokrát? Ve Svitavách můžete zavítat na výstavu věnovanou kávě, v Praze pak na motocykly Harley-Davidson nebo si v Brně připomenout památný rok 1918.

UŽ JSTE VIDĚLI KARLŠTEJNSKÝ POKLAD?

Na hradě Karlštejn máte v těchto dnech možnost navštívit zajímavou výstavu věnující se takzvanému karlštejnskému pokladu, který vykresluje kulturu císařského dvora z období Karla IV. Skládá se ze dvou souborů zlatnických prací z druhé poloviny 14. století. Vystavené jsou například reprezentativní kusy nádob na pití. K vidění je tak například cyphus, tedy zlacená miska s emailovou výzdobou s motivy exotických vodních ptáků, v níž se ředilo víno vodou, návštěvníci si mohou prohlédnout také stříbrné číše s perlovcovou lištou a také stříbrnou a zlacenou misku s podobiznou ženy a panovníckou korunou z dílny Petra Parléře. K vidění je také celá škála módních doplňků, jako jsou šperky, knoflíky, přízdoby na šaty nebo spinadla (obvykle se používala na šaty či kalhoty). K nejcenějším exponátům bezesporu patří schránka na vonné bylinky a masti – povoňka (jablíčko, voňadlo, pomandr nebo okrouhle), kulovité pouzdro, které jeho majitel nosil vždy zavěšené u pasu. Karlštejnský poklad byl na Karlštejně ukryt zřejmě v období husitských válek, když hrad obléhala v letech 1421 a 1422 vojska Pražanů. Od té doby zůstal 600 let uschován ve zdech hradu až do objevení při restauračních pracích na konci 19. století, když 387 předmětů našli dva zedníci. Ti ho prostřednictvím pražského směnárníka Eduarda Kische prodali. Pak předměty ještě několikrát změnily majitele, až se dostaly do sbírek textilního muzea továrníka a sběratele Jindřicha Waldese. Po zestátnění Waldesovy továrny v roce 1947 a zrušení jeho soukromého muzea se poklad umístil do fondu Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Výstava je otevřená do letošního 30. října.

KÁVA ZAVONÍ VE SVITAVÁCH

Alchymie kávy, to je název výstavy věnované historii i současnosti kávy, kterou najdete v muzeu a galerii ve Svitavách. Dozvíte se na ní celou řadu zajímavostí z historie kávy a také, jakou cestu musí káva urazit z plantáže, než se konečně dostane do vašeho šálku. Věnuje se tedy především pěstování kávy, jejímu dalšímu zpracování, uskladnění, pražení i různým způsobům servírování. Část výstavy se zaměřuje na druhy kávy, nechybí zmínka ani o atraktivní cibetkové kávě nebo kávovinových náhražkách, jako je cikorka, obilná káva nebo melta. Návštěvníci výstavy si mohou prohlédnout také různé typy historických pražiček, zásobníků na kávu, mlýnků nebo strojů na přípravu kávy.

DÝŇOVÝ PODZIM V PRAZE

Dýně se v poslední době staly neodmyslitelnou součástí řady podzimních výzdob, aranžmá i jídelníčku. Pokud ve dnech 22. září až 21. října zavítáte do pražské Botanické zahrady, můžete se těšit už na 13. ročník výstavy dýní. K vidění bude nejen celá paleta různých odrůd dýní lišících se

svou velikostí, tvarem i barvou, chybět samozřejmě nebude ani oblíbená „dýňová“ výzdoba.

90 LET HARLEY-DAVIDSON CLUBU PRAHA

Pokud patříte mezi milovníky motocyklů a zvláště těch značky Harley-Davidson, pak si nenechte ujít výstavu v pražském Národním technickém muzeu, která se tematicky věnuje 90. výročí nejstaršího, stále fungujícího Harley-Davidson klubu na světě – Harley-Davidson Clubu Praha (založen 25. února 1928). Na výstavě pochopitelně nechybí řada atraktivních strojů, ať už je to například motocykl Harley-Davidson model J z roku 1928, nebo bílý Harley-Davidson z roku 1994, který vlastnil známý hudebník a příznivec klubu Petr Hapka. V historii Harley-Davidson Clubu Praha se často objevovaly původně vojenské stroje Harley-Davidson WLC a ani na výstavě nebudou takové modely chybět, ať už v původním vojenském provedení, nebo modely přestavěné do civilnější podoby. Výstava je otevřená do 28. října.

ROK 1918 – CO NÁM VÁLKA VZALA A DALA

To je název výstavy v Muzeu města Brna věnující se konci první světové války a následnému vzniku nových států v Evropě včetně Československa. Návštěvníci mohou usednout na stoletou lavičku a v uniformě se vyfotit s vojáky ze Špilberku. K vidění jsou repliky zbraní, s nimiž se v první světové válce bojovalo. Na výstavě se představují předměty, které se právě během první světové války začaly používat, jako například náramkové hodinky nebo hygienické vložky a také řada suvenýrů, které si vojáci přivezli z fronty domů. Výstava se věnuje i památným říjnovým dnům roku 1918, jak je prožívali lidé v Brně.

Simona Lišková

Nechat se očkovat proti chřipce je tím nejlepším způsobem, jak ochránit sebe i svoji rodinu před riziky a možnými komplikacemi způsobenými chřipkou

 Vaxigrip Tetra[®]

**Chraňte sebe i své blízké před chřipkou.
Zeptejte se svého lékaře na očkování
proti chřipce.**

- **Poskytuje širší spektrum ochrany před chřipkou.**
- **Chrání vás i členy vaší rodiny již od 6 měsíců věku proti většímu počtu cirkulujících typů virů chřipky.**
- **Těží z 60leté zkušenosti společnosti Sanofi Pasteur na poli vakcín proti chřipce.**

Vaxigrip Tetra je lék k injekčnímu podání do svalu nebo pod kůži. Výdej je vázán na lékařský předpis. Před použitím si, prosím, pečlivě přečtěte příbalovou informaci a poraďte se s lékařem nebo lékárníkem. Přípravek je určen k prevenci chřipky u dospělých a dětí od 6 měsíců věku v souladu s oficiálním doporučením. Žádná vakcína nemusí plně ochránit všechny očkované osoby. Vybraným skupinám pacientů hrazen z veřejného zdravotního pojištění ve znění zákona 48/1997 Sb. Vakcinační akce č. j.: MZDR 51874/2017-1/OVZ.

HANKA KŘÍŽKOVÁ

Známe ji z muzikálů, ale i z televize, kde se objevila např. v seriálu Ošklivka Katka. Pořádá koncerty, se svými recitály jezdí za diváky po celé republice a hraje v mnoha muzikálech. Zpěvačka a herečka Hanka Křížková se narodila ve Strakoniciích a svou profesionální kariéru zahájila v roce 1982 se skupinou Metronom v Karlových Varech. O šest let později vyhrála stříbrnou Bratislavskou lyru, Cenu diváků a i Cenu novinářů s písní Jablko lásky. Vydala čtyři hudební alba, zatím poslední se jmenuje Jak asi voní štěstí. Její parketou jsou šansony, swing, blues. Mnoho volného času věnuje práci pro charitu. Je takové sluníčko, říkají o ní kolegové.

BYLA JSTE HODNÁ HOLČIČKA, NEBO ULIČNICE?

Byla jsem hodné, ale i trochu otravné dítě, odmalinka jsem inklinovala k muzice a ráda jsem se „předváděla“. Jakmile přišla nějaká návštěva, už v předsíni jsem se ukláněla a vnucovala se svými básničkami a písničkami z mateřské školy, dokud mě maminka neodvedla. Taký mě bavilo poslouchat „dospělácké řeči“, a když jsem schovaná za křeslem vyslechla, co si povídá maminka s přítelkyněmi, hned jsem to utíkala „prásknout“ tatínkovi.

JAKÉ BYLO VAŠE DĚTSTVÍ?

Krásné. Vyrůstala jsem v rodině plné lásky. Jsme čtyři sourozenci, v naší domácnosti se stále ozývala hudba a smích. Když mi bylo deset let, zemřel mi tatínek, a maminka pak žila jen pro nás – své děti. Byli jsme rádi, že jsme jí to mohli v jejím stáří vrátit. Tatínek byl dirigentem divadelního orchestru v Písku, maminka tam zpívala a hrála a tam se spolu seznámili. I když se z nás dětí jen já věnuji hudbě profesionálně, sourozenci také rádi zpívají a umí hrát na hudební nástroje. Různé rodinné oslavy se nikdy bez písniček neobejdou. Maminka nás vždycky vedla k sourozenecké soudržnosti, a ta funguje dodnes.

UŽ JAKO MALÁ JSTE SI PRÝ PŘÁLA STÁT SE ZPĚVAČKOU...

Ano, nikdy jsem netoužila stát se třeba doktorkou nebo učitelkou, jak si přály jiné holčičky. Místo mikrofonu jsem brala do ruky švihadlo, zpívala jsem a nutila své kamarády, aby mi dělali „Balet ČS televize“. Poprvé jsem před diváky stála s amatérskou skupinou Rotor ve Strakonících, mým prvním profesionálním působištěm byl Metronom z Karlových Varů.

MUSELA JSTE O SVOU KARIÉRU BOJOVAT, NEBO ŠLO VŠE POSTUPNĚ A HLADCE?

Rodiče mě vychovali k tomu, že ke všemu se musí dojít poctivou prací. A tak jsem se snažila. Vzpomínám, jak jsem zahořela láskou ke swingu a moc jsem si přála zpívat s Příbramským big bandem. Pavel Eliáš, teh-

dejší dirigent, měl několik skvělých zpěvaček- Evu Olmerovou, Vlastičku Průchovou, Janu Koubkovou, a mě nepotřeboval. Vyhodil mě dveřmi, já k němu vlezla oknem – jak se říká. Ale zabojovala jsem a časem se stala v tomto skvělém tělese kmenovou zpěvačkou.

KDO VÁM NA VAŠÍ HUDEBNÍ CESTĚ NEJVÍC POMOHL?

Měla jsem velké štěstí na lidi, s nimiž jsem mohla spolupracovat. Mým prvním učitelem byl pochopitelně můj tatínek, velký podíl na mém hudebním vzdělání měl profesor František Tugendlieb, který mě naučil dýchat, což je pro zpěváka to nejdůležitější a technice zpěvu. Vel-

ké zkušenosti jsem získala od Pavla Eliáše, a dalším mým učitelem byl Karel Černoch. Několik let jsme spolu vystupovali, naučil mě poslouchat tu správnou muziku, naučil mě odmítat špatné texty. Na nich si velmi zakládám, spolupracovala jsem např. s Pavlem Cmíralem a v poslední době je mým jediným textařem můj dlouholetý kamarád, herec Rudolf Kubík, který mě velmi dobře zná a píše mi texty „na tělo“.

JAK ZAČALA VAŠE MUZIKÁLOVÁ KARIÉRA?

Získala jsem roli v Drákulovi, který se hraje s různými přestávkami už 22 let, a já už odehrála přes tisíc představení! Mám tento muzikál ►

► moc ráda. Byl můj první a měla jsem neskutečné štěstí, že se na něm podíleli takoví velikáni jako skladatel Karel Svoboda, úžasný textař Zdeněk Borovec, nádherné kostýmy vytvořil Theodor Pištěk, choreografii Richard Hes. Skvělý režisér Jozef Bednárík, který nám vždycky vynadal a pak se dlouze omlouval, nás naučil účtět k muzikálu.

A PAK UŽ PŘÍCHÁZELA JEDNA ROLE ZA DRUHOU?

Ani nevím, jak k tomu došlo. S Karlem Černochem jsme mívali mnoho koncertů, scénáře ke komponovaným pořadům pro nás psali Kaiser s Lábusem, byla to velká „psina“, na zkoušky jsem se vždycky moc těšila. Hodně jsme jezdili, byl to takový život v kufru. Hodně náročný, ale byli jsme mladí, takže jsme to zvládali. Muzikály mi vnesly do života změnu. Už při Drákulovi jsem se seznámila s Danielem Landou, který mi nabídl roli ve svém právě připravovaném muzikálu Krysař, a pak už přicházely další a další nabídky.

S KONCERTOVÁNÍM JSTE PŘESTALA?

Kdepak. Velké koncerty střídám s komornějšími recitály, v menších prostorách, kde nehraje živá hudba a s lidmi si tam i hodně povídám.

Mám radost, že za nimi mohu přijet i do menších měst, hodně mě to naplňuje. Vše se krásně prolíná s muzikály, baví mě to a dělám to s nadšením.

SWING, ŠANSONY, BLUES – TO JSOU VAŠE NEJOBLÍBENĚJŠÍ ŽÁNRY A EVA OLMEROVÁ A HANA HEGEROVÁ DÁMY, K NIMŽ BÝVÁTE PŘIROVNÁVÁNA...

Je to pro mě velká čest. Po Evě Olmerové jsem přebírala repertoár v Příbramském big bandu, zažila jsem její poslední koncerty. Zpívala nádherné písničky se silnými texty, poslouchala jsem a ani nedutala. Kdyby byla tenkrát trochu jiná doba, byla by absolutní hvězda. Ráda a perfektně zpívala v angličtině, a to se tehdy nenosilo. Paní Hegerová je dáma šansonů. Měla jsem tu čest, že mi křtila desku a velmi si toho vážím.

SPECIÁLNÍ A DIVÁKY VELMI OBLÍBENÉ JSOU MUZIKÁLY NA LEDĚ. PŘEKVAPIL VÁS NĚJAKÝ KOLEGA SVÝM BRUSLAŘSKÝM UMĚNÍM?

Formát muzikálu na leď vymyslel režisér Jindřich Šimek, něco takového, myslím, nemají nikde na světě. Není to revue, ale opravdový muzikál s mluveným i zpívaným slovem, úžasné propojení sportu a umění.

My herci bruslit nesmíme, výjimkou byla Dana Morávková v roli královny v Popelce, která v mládí krasobruslila. Hrála jsem postupně Marfušu v Mrazíku, chůvu v Romeovi a Julii a teď macechu v Popelce. Samozřejmě, že je u ledu zima, ale v zákulisí nás zahřeje deky a na jevišti světla a různé pobíhání...

RÁDA A DOBŘE VAŘÍTE, NAPSALA JSTE I KUCHARSKOU KNIHU. JAK VZNIKALA?

Ne že by mě bavilo stát celý den u plotny, ale moc ráda hostím návštěvy, vybírám hlavně rychlá jídla. Nedávno jsem dostala gril, kde tuk padá do zvláštní misky, ne na dřevěné uhlí, takže je to zdravé grilování. Dá se tam skvěle připravit zelenina, maso, sýry... Kuchařka začala vznikat v nemocnici, kde jsem byla na operaci kolena, abych se zabavila. Pojala jsem ji po svém - je to takové album fotek s recepty. Ke svým oblíbeným receptům a receptům své maminky jsem přidala i návody na jídla svých kolegů a kamarádů, která jsem jedla a chutnala mi. Na výsledek jsem docela pyšná.

JAK VZPOMÍNÁTE NA OŠKLIVKU KATKU?

Velmi ráda. Bylo to příjemné a zábavné natáčení, i když tam pro mne byly

i kruté chvílky, například když jsem se musela ládovat uherákem. Kolegové mi dost záviděli, jak si to jídlo užiju, ale když se scéna natáčela popáté, nemohla jsem salám už ani vidět. A to ještě nebylo nic proti tomu, když mi scénář předepisoval cpát se jitrnicemi a zákuskem najednou. To byla opravdová hrůza.

PŘESTOŽE VLASTNÍ DĚTI NEMÁTE, PŘEDEVŠÍM V LÉTĚ BÝVÁTE OBKLOPENA DĚTI, KTERÉ VYUŽÍVÁJÍ POMOC OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ SLUNEČNÍ PAPRSEK. CO JE JEHO ÚKOLEM?

Pomáhá onkologicky nemocným dětem. Vyjíždíme s nimi na prázdninové pobyty, kam mě přizval onkolog, MUDr. Pavel Boček. Jsou to pro mě smysluplné dovolené, kde mám za úkol vytvářet pro děti kulturní akce, vtáhnout je do kolektivu, zpříjemnit jim těžké chvíle jejich nemoci. Když děti ožívají a zbavují se různých komplexů, mám velkou radost. K pomoci druhým mě vedli rodiče odmalička, jsem patronkou několika nadací a spolků.

PRAVIDELNĚ SE VĚNUJETE I SENIORŮM...

Chodím mezi ně ráda, myslím, že si zaslouží naši pozornost. Povídám si

s nimi, zpívám jim, radost z našich setkání je vzájemná. Je mi líto, když některé děti na své rodiče zapomínají, nenajdou si čas je navštívit. Takové jednání z hloubi duše odsuzuji. Objíždím domovy důchodců s drobnými dárečky, bývají to příjemná odpoledne či večery. Myslím, že i sponzoři by měli více pozornosti zaměřit tímto směrem, senioři si to určitě zaslouží.

JSTE ZNÁMA JAKO VELKÁ MILOVNICE KYTIČEK. MÁTE NĚJAKÝ OBLÍBENÝ DRUH?

Kytky mám ráda všechny. Na terase si dělám takový květinový „mišmaš“. Maminka mívala na zahrádce malé kafiáty, které mají takovou specifickou vůni. Když jsem letos přišla do zahrady, najednou jsem je ucítila. Připomnělo mi to mé mládí. Okamžitě jsem je koupila a zasadila na terase. Daří se jim a mám z toho radost. Kytkám nezpívám, ale mluvím s nimi. Vynadám jim, když špatně rostou, pochválím za krásné květy...

V JAKÝCH PŘEDSTAVENÍCH VÁS MŮŽEME V NOVÉ SEZÓNĚ VIDĚT?

V Hudebním divadle Karlín hrajeme už osmou sezónu muzikál Carmen, který je neustále vyprodaný a totéž platí i o Drákulovi. V Divadle Hybernia běží muzikál Mefisto a pak ještě hrajou

v muzikálech Mamma mia a Shrek, v zimním období jezdíme s muzikálem na leď Popelka. V kalendáři mám i recitály a koncerty- není toho málo a doufám, že vše zvládnou. Každý rok si říkám, že bych měla trochu ubrat, ale nikdy to nevyjde.

JAKÉ PÍSNÍČKY MĚLA RÁDA VAŠE MAMINKA?

Milovala Hašlera a melodie z různých operet. Indiánská píseň lásky byla její nejoblíbenější. Ráda poslouchala i lidové písničky, a když ke stáru hůř slyšela, pouštěla si je hodně nahlas- už v přízemí jsem slyšela, jak maminka v patře vyhrává a melodie se rozléhá široko daleko.

DOSTALA JSTE OD RODIČŮ NĚJAKÉ RADY DO ŽIVOTA?

Maminka mi říkala S poctivostí nejdál dojdeš, a tatínek dodával Všude pozdrav! Takže jsem vždycky poctivě a nahlas každého zdravila. Nerada se mračím, vždyť úsměv na tváři nic nestojí a udělá radost. Když se lidé na sebe usmívají, den je hned hezčí.

Děkuji za rozhovor.

Text: Eva Procházková

Foto: z archivu Hany Křížkové

ZTRACENÉ FOTOGRAFIE

Je to už řadu let, ale vidím to jako dnes: u babičky v jihomoravských Jezeřanech jsem o prázdninách objevil staré fotografie. Na jedné z nich je vidět na příjezdové cestě k vesnici tabule, na které kdosi jméno Jezeřany zamazal bílým vápnem a pod bílou skvrnou místo něho napsal Jeseran. Na druhém snímku je zachycena místní obecní škola a na jeho dolním okraji bylo perem připsáno: „Jsme znovu svobodni!“

Z bývalých sousedů se stali nadšení přívrženci nacismu.

Obě fotky pocházely z října 1938. Z doby krátce po mnichovské dohodě, která nacistickému Německu přičkla pohraniční území ČSR obývaná Němci. K nim patřilo i Znojensko. Německy, nebo vlastně místním nářečím, které bylo z tohoto jazyka odvozeno, zde hovořilo kolem 60 procent obyvatel. Němci to však nebyli. Šlo o starousedlíky, z nichž si mnozí po rozpadu rakousko-uherského mocnářství v roce 1918 vlastně ze setrvačnosti ponechali rakouské občanství. Většinou to vláda v Praze tolerovala.

Príslušníky tzv. německé říše se stali až poté, co k ní bylo Rakousko v březnu 1938 připojeno. A byl to až nacismus, který během pouhých několika měsíců mnohé z bývalých dobrých sousedů, kteří stejně jako Češi dřeli na vinicích a navzájem se zvali na ochutnávky do sklepů, změnil ve fanatiky vyznávající šílenství o nadřazenosti panské germánské rasy.

Když představitelé Francie a Anglie v Mnichově zrazovali svého spojence, hlásali, že jedině tak mohou uchránit mír. Tehdejší britský premiér Neville Chamberlain zradu dokončil slovy, že přece nemůže riskovat válečný konflikt kvůli malické zemi, kterou obyvatelé Albionu vlastně ani neznají... Vláda v Praze se diktátu podřídila. Požadovaná území vydala bez boje, s vědomím, že bez pomoci spojenců byl předem prohraný.

Pro Jezeřany to konkrétně znamenalo, že už 3. října do vesnice vpochoďovali ze směru od Moravského Krumlova vojáci Hitlerova wehrmachtu. Na rozdíl od jiných míst je tady skoro nikdo nevítal. Vesnici totiž obývali převážně Češi. Zjistila to i komise, která na provedení dohody z Mnichova dohlížela. Uznal to i Hitler, který se tehdy ještě snažil vzbudit dojem, že se bude jejím zněním řídit. A tak se 6. října němečtí vojáci z Jezeřan stáhli. Z této doby

je snímek s dodatkem „Jsme znovu svobodni“.

Nebylo to nadlouho. Už 15. března 1939 napochodovali okupanti znovu. A svět už jen přihlížel tomu, jak na území poslední demokratické země ve střední Evropě vzniká Hitlerův satelitní Slovenský štát a útvar s názvem Protektorát Čechy a Morava. A za necelý půlrok nato začala německým přepadením Polska nejstrašnější válka v dějinách Evropy. Přispělo k ní i chování Anglie a Francie v Mnichově. Svou politikou ústupků agresorovi jen zvýšily jeho chuť k dalším útokům.

Zemi v srdci kontinentu válka stála přes 380 000 obětí. Víc než stovka z nich přišla o život během střetů s nacisty, které „v době míru“ předcházely Mnichovu.

Letos si vedle jiných „osmičkových“ jubileí připomínáme i 80. výročí mnichovské zrady. Fotky, o kterých byla řeč, si později po smrti

prarodičů v Jezeřanech odvezl otec. Hledal jsem je, ale marně. Otec, který si po Mnichově prošel totálním nasazením a i koncentrákem ve Flossenbürgu, už mi hledat nepomůže. Zemřel v roce 2001.

Výročí Mnichova si připomínáme v době, kdy na kontinentu a ve

společném domově EU vládne mír. Přesto si myslím, že i dnes má co říct, byť nějaká recidiva této historie už nehrozí. Znovu se ale i v EU vynořují různé nacionalistické proudy a jsou tu i tlaky – třeba v otázce nelegální migrace – prosazovat řešení, kterým chybí dobrovolná podpora všech,

jichž by se dotkla svými dopady. Extremismu, ale i snahám nařizovat jiným, je třeba se od samého počátku postavit. Mnichov byl bolestnou ukázkou toho, kam to může vést, když se tak nestane.

František Vonderka

Chamberlain svou politikou appeasementu jen nahrál agresorovi...

Německá armáda vstupuje na území přičknutá Hitlerovi mnichovským diktátem

Nacisté k mnichovské dohodě vydali zvláštní oslavnou pohlednici s jejími protagonisty

Okamžitě po Mnichově začalo vyhánění Čechů a zatýkání německých antifašistů. A krátce nato na zabraném území vzplály i první židovské synagogy...

MYSLELA, ŽE SI MŮŽE PŘIVYDĚLAT, ALE VRACÍ DŮCHOD!

Stala se mi taková nemilá věc, pracuji v komisi a dostávali jsme za to odměnu, mezitím jsem šla do předčasného důchodu. Nyní mi došlo oznámení, že mám za celého půl roku vrátit důchod. Prý jsem měla nedovolený souběh výdělků a důchodu. Jsem z toho úplně špatná a nevím, co to znamená. Nikdo mě na nic neupozornil. Navíc jsem nic neukradla. Vracet bych musela třikrát víc, než byla odměna. Okradená se cítím já! Takový zákon je diskriminační. Proč ho dosud nikdo nezměnil? Jaká je možnost zaměstnání v souběhu s předčasným starobním důchodem?

Bohužel, podle platné zákonné úpravy je **u předčasného důchodu možnost přivýdělku omezená**. Při odchodu do předčasného důchodu je třeba se o to, jaké jsou možnosti současného souběžného pobírání předčasného starobního důchodu a výdělečné činnosti, osobně zajímat. Pokud jde o starobní důchod, zde již žádná omezení nejsou.

Znovu zdůrazňuji, omezení se týkají pouze předčasného starobního důchodu a zaměstnaneckého poměru. **U předčasného starobního důchodu nesmíte vykonávat žádné výdělečné činnosti zakládající účast na důchodovém pojištění!** Pokud tuto zásadu nedodržíte a jednoduše řečeno platíte ze svého příjmu za určitou činnost důchodové pojištění, vracíte České správě sociálního zabezpečení celou výši předčasného starobního důchodu za celé toto období. Přitom se vůbec nepřihlíží k tomu, jak dlouhá byla tato doba, ani jaké příjmy byly za tuto práci vyplaceny. Zákony, které tuto problematiku upravují, stanoví, kdy jste účastníkem na důchodovém pojištění a také zakotvují to, co se za výdělečnou činnost nepovažuje.

U těchto činností souběh možný je, i se současným pobíráním předčasného starobního důchodu.

ZA VÝDĚLEČNOU ČINNOST SE NEPOVAŽUJE:

1. Pokud pracujete (vykonáváte činnost) na základě dohody o provedení práce, a příjem z této činnosti není vyšší než 10 000 Kč za měsíc

u jednoho zaměstnavatele. To znamená, že pokud byste měla uzavřené dohody o provedení práce u více zaměstnavatelů, nesčítají se příjmy z každé z nich, ale posuzují se jednotlivě. Teoreticky by si mohl takový zaměstnanec vydělat např. u tří zaměstnavatelů po 10 000, tedy 30 tisíc Kč, a nedošlo by k vracení předčasného důchodu, neb by nebyl plátcem důchodového pojištění.

ALE: *Pokud by si u jednoho zaměstnavatele vydělal 10 001 Kč a více, už by vrátil v plné výši předčasný starobní důchod.*

2. Samostatná výdělečná činnost, když není touto činností dosaženo více než rozhodné částky, kterou stanoví zákon. Tato rozhodná částka je zákonem stanovena ve výši 2500 Kč.

ALE: *Ani v tomto případě nesmí být dosaženo příjmu 2501 Kč a výše.*

3. Jde o zaměstnání malého rozsahu.

JAK JE TO U POŽIVATELŮ ŘÁDNÉHO STAROBNÍHO DŮCHODU?

Jak jsem již uvedla, omezení neplatí u poživatelů řádného starobního důchodu, a to ani poté, co poživatel předčasného starobního důchodu dosáhne důchodového věku. Poté neplatí ani pro něho už žádná omezení.

Pak pro něj platí ve vztahu k výkonu výdělečné činnosti stejné možnosti jako pro poživatele řádných starobních důchodů. Může již pra-

covat na základě jakékoliv dohody či smlouvy a smí mít příjmy bez omezení.

Na základě vašich údajů usuzuji, že ve vašem případě šlo o druhý případ a vy jste se stala účastníkem důchodového pojištění, protože byla překročena uvedená rozhodná částka, oněch 2500 Kč. V tom případě musíte opravdu vrátit předčasný důchod. Předpokládám, že vám zatím došlo upozornění na zjištěné pochybení. Pokud tak tomu je, bude s vámi zahájeno správní řízení. Česká správa sociálního zabezpečení vydá rozhodnutí, v němž rozhodne o vrácení uvedeného. V poučení tohoto rozhodnutí najdete možnost obrany odvoláním. Můžete ho využít, stejně tak jako možnosti požádání ministra MPSV o odstranění tvrdosti zákona. Lze však předpokládat, že vám nebude vyhověno ani v jednom případě, a to zejména proto, že úřad s pravděpodobností hraničící s jistotou postupoval správně. Svého práva na odvolání i podání žádosti můžete i přesto využít.

Pokud jde o uváděnou diskriminaci, můžete se obrátit na veřejnou ochránkyni práv, viz www.ochrance.cz, která věc posoudí. Pokud by mělo dojít ke změně zákona, můžete se obrátit na svého poslance, který má zákonodárskou iniciativu. Váš případ by se ale posuzoval podle současné právní úpravy. Tudiž ani novela zákona by vám nikterak nepomohla.

PRÁVNÍ ÚPRAVA

(Zákon č. 187/2006 Sb. 7a)

Pojištění zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce:

(1) Zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce jsou účastni pojištění, jestliže splňují podmínku uvedenou v § 6 odst. 1 písm. a) a byl jim zúčtován započitatelný příjem v částce vyšší než 10 000 Kč.

(2) Zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce jsou účastni pojištění jen v těch kalendářních měsících po dobu trvání této dohody, do nichž jim byl zúčtován zaměstnava-

telem započitatelný příjem z dohody o provedení práce ve výši uvedené v odstavci 1; ustanovení § 7 odst. 3 platí zde obdobně.

(3) Zaměstnanec činný na základě dohody o provedení práce je účasten pojištění též, jestliže vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více dohod o provedení práce a úhrn započitatelných příjmů z těchto dohod podle odstavce 2 dosáhl v kalendářním měsíci

aspoň částku uvedenou v odstavci 1; zaměstnanec je účasten pojištění nejvýše po dobu trvání takových zaměstnání v tomto kalendářním měsíci. Za téhož zaměstnavatele se přitom považuje též právní nástupce zaměstnavatele.

Bližší informacemi § 6 a 7 viz www.zakonyprolidi.cz.

JUDr. Zdeňka Vejvalková
odborná poradkyně RS ČR,
poradna Brno

STOP VRÁSKÁM – ZAMĚŘENO NA KRK A DEKOLT!

Protože právě kůže na krku a v dekoltu často nechtěně prozradí věk své nositelky, je třeba jí věnovat pravidelnou pozornost a péči stejně jako pokožce obličeje.

Kůže v této oblasti těla je poměrně jemná a má jen málo mazových žláz, citlivá je například na výkyvy váhy i na sluneční záření. Je často dehydratovaná, rychleji také ztrácí pružnost i pevnost, což se projevuje ochablostí a poměrně brzkým vznikem viditelných linek a vrásek. Máme však pro vás několik rad a tipů, které pokožce na krku a dekoltu pomohou déle udržet mladistvý vzhled.

Na krk a dekolt pamatujte už při odličování, proto při večerním i ranním čištění pleti nezapomínejte ani na tyto partie těla. Odličovací mléko zbaví kůži nečistot, micelární voda nebo čisticí tonikum pokožku dočistí a navíc ji příjemně osvěží. Na krk a pro oblast dekoltu pak používejte speciální zpevňující krémy určené právě na tato místa. Mají optimální složení (řada z nich podporuje tvorbu kolagenu v kůži a tím přispívá ke zpevnění pokožky), které vyhovuje pokožce na krku, hydratují ji, vyživují a zároveň také vyhlazují. Takže se postarají o to, aby linky a vrásky na krku byly mnohem méně viditelné a kůže dobře vyživená. Krém do pokožky vtírejte na krku vždy velmi šetrně, nejlépe rychlými tahy odspodu nahoru k bradě, v dekoltu

pak jemnými krouživými pohyby směrem nahoru ke krku a do stran. Kůži nikdy zbytečně nenapínejte ani nevytahujte.

NA KRK PATŘÍ PEELING I MASKA

Tím by však péče rozhodně končit neměla. Jednou týdně provádějte šetrný peeling, pokožka se zbaví odumřelých částíček kůže, prokrví se a projasní. Vhodnější je ale používat peeling pleťový, který má jemnější brusná zrníčka a kůži nepodráždí, ale naopak ji lehce vyhladí. Peeling vždy z pokožky dobře smyjte nejlépe vlažnou vodou, jemně kůži osušte a naneste ještě v tenčí vrstvě krém. Také na krk a dekolt můžete používat pleťové masky, ideální jsou ty zpevňující nebo vypínací (liftin-gové). Nejvhodnější je jejich použití po aplikaci peelingu, kdy je pokožka prokrvená, takže bývá efekt masky nejvýraznější.

Především v létě nezapomínejte ošetřit krk a dekolt vždy před odchodem ven – naneste na tyto partie krém s ochranným slunečním faktorem (s SPF). Ochrání kůži před škodlivým působením ultrafialových paprsků a tím i před vznikem pigmentových skvrn a zároveň také

před podrážděním, protože kůže v dekoltu často citlivě reaguje právě na slunce a pigmentové skvrny se na ní rády tvoří.

Simona Lišková

TIP DS

ZPEVNĚVÁNÍ S VAŘEČKOU V RUCE

Pro svůj pevnější krk můžete hodně udělat například i během vaření. Zkuste jednoduchý cvik a uvidíte, že výsledky na sebe nenechají dlouho čekat. Zatímco jednou rukou mícháte třeba polévku či omáčku, hřbet ukazováčku a prostředníčku na druhé ruce provádějte na spodu brady jemné kroužky. Taková masáž je pro pokožku velmi příjemná a dokonale ji prokrví. Navíc zvednutá brada nutí krk se pravidelně napínat, čímž udržujete pokožku pružnou a zároveň také napomáháte zmenšovat druhou bradu. Ta se často tvoří právě vlivem ochabování kůže v dolních partiích obličeje, které je podmíněno věkem a také dlouhodobým nesprávným držetím těla. Ke zlepšení stavu pokožky mohou pomoci třeba i ledové kostky – potírejte si jimi oblast krku a dekoltu. Podpoříte prokrvení a následné zpevnění pokožky.

CHŘIPKA, OČKOVÁNÍ SENIORŮ A CHRONICKÝCH PACIENTŮ

Chřipka se projevuje teplotou přes **39 °C**, výraznou únavou, vyčerpaností a bolestí svalů a kloubů. Od běžné virózy či nachlazení se liší rychlým nástupem, bolestí kloubů a tělesnou teplotou nad **38 °C**.

Tato infekce je obzvláště nebezpečná pro seniory a chronické pacienty s nemocemi, jako je cukrovka (diabetes mellitus), obezita nebo srdečně-cévní onemocnění. Úmrtí na chřipku a související zápal plic při epidemii je 435krát pravděpodobnější u nemocných s kombinací nemocí srdce a plic, 240krát vyšší u pacientů s diabetem a současně probíhajícím onemocněním srdce a cév, 120krát u plicních onemocnění a 52krát u samotných kardiovaskulárních chorob, jako je například infarkt myokardu, mozková mrtvice, angina pectoris nebo vysoký krevní tlak.

Podle odborníků je prevence kromě pravidelné hygieny, životosprávy a posilování imunity také očkování proti chřipce, které by mělo proběhnout na podzim každý rok. Ze zdravotního pojištění je hrazeno lidem nad 65 let, pacientům se závažnými nemocemi srdce a cév, dýchacích cest, ledvin či diabetem. Zdarma je také pro klienty domovů pro seniory, domovů se zvláštním režimem či pro osoby se zdravotním postižením a pro pacienty v zařízeních dlouhodobé lůžkové péče. Většina zdravotních pojišťoven ho navíc platí svým klientům jako benefit v rámci preventivních balíčků.

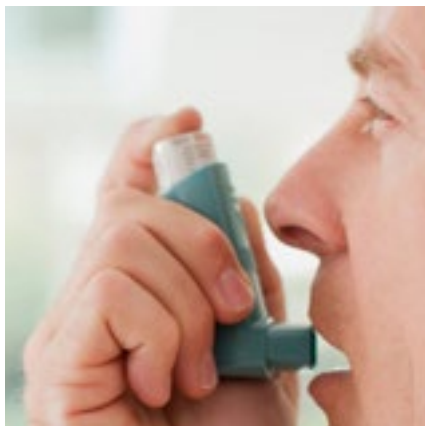
Proočkovanost celé české populace se pohybuje ale jen kolem 5 %, lidé z rizikových skupin a senioři jsou očkovaní asi v 16 %. V zařízeních sociální péče se proočkovanost pohybuje kolem 50 %. Doporučení Světové zdravotnické organizace, ale i evropských odborníků je výrazně vyšší, mělo by být očkováno minimálně 75 %

seniorů, ale samozřejmě by mělo být i očkování zdravotnických pracovníků včetně lékařů. Přínos vakcinace proti chřipce je dnes jasně prokázán. Ve všech věkových skupinách vede očkování k výraznému snížení výskytu onemocnění chřipkou, ke snížení počtu návštěv lékaře, ale zejména k odvrácení komplikací a úmrtí. To platí zejména pro seniory a osoby s chronickým onemocněním – zde dochází ke zmírnění jeho průběhu a většinou i k zabránění dekompenzace základního onemocnění. U starších osob vakcinace například snižuje potřebu hospitalizace pro pneumonii a chřipku až o 34 % a riziko úmrtí až o 80 %. Hospitalizaci se díky očkování může vyhnout až 70 % diabetiků či osob s kardiovaskulární poruchou. U nich zároveň o 55 % snižuje výskyt mozkových

příhod a o 67 % infarkt myokardu. Očkování proti chřipce šetří i nezanedbatelné částky za užívání antibiotik a tím snižuje riziko nárůstu jejich neúčinnosti.

V současné době žije v ČR zhruba 1,9 milionu obyvatel v seniorském věku nad 65 let a jejich počet bude v dalších letech růst. Stárí je spojeno se změnami metabolismu, úbytkem svalové hmoty a s dalšími funkčními i morfologickými změnami v tkáních. Přirozeným projevem vyššího věku jsou také změny imunitního systému a snižování odolnosti vůči infekcím. Nemocnost seniorů je v České republice velmi vysoká. Podle odborníků víc než 90 % osob starších 70 let trpí jednou či více chronickými nemocemi. Mezi nejzávažnější chronické nemoci ve vztahu k riziku chřipky (ale i pneumokokových infekcí) patří:

ASTMA

S astmatem se v České republice v současné době potýká přibližně 800 000 osob, přičemž odhadem 112 000 z nich se nachází v seniorském věku. U seniorů se však onemocnění v mnohém odlišuje oproti ostatním věkovým kategoriím. Může se projevovat nespecifickými příznaky, které se podobají jiným nemocem pro tento věk typickým (např. onemocnění srdce). Problémem rovněž bývá, že se často na onemocnění astmatem v této věkové skupině nemyslí.

DIABETES MELLITUS

S cukrovkou se léčí 840 000 obyvatel České republiky a dalších 250 000 o svém onemocnění vůbec neví. V případě seniorů jde o klinicky nejvýznamnější metabolické onemocnění, které může navíc vyvolávat atypické a nespecifické symptomy. U osob nad 70 let je postihuje až ve 20 % (nejčastěji diabetes mellitus 2. typu)

a v dalších 20 % se u nich projevuje porušená glukózová tolerance.

KARDIOVASKULÁRNÍ ONEMOCNĚNÍ

Podle statistických údajů trpí tři čtvrtiny osob starších 65 let onemocněními srdce a cév, polovina má zvýšený krevní tlak a 37 % ischemickou chorobu srdeční. Mezi nejfrekventovanější nemoci, které mohou srdce a cévní systém ve stáří postihnout, patří vysoký krevní tlak, infarkt myokardu, angina pectoris, cévní mozková příhoda a postižení žil a tepen dolních končetin. Tato onemocnění jsou nejčastější příčinou úmrtí ve vyšším věku.

CHRONICKÁ OBSTRUKČNÍ PLICNÍ NEMOC (CHOPN)

S chronickou obstrukční plicní nemocí u nás v České republice bojuje až 800 000 tisíc osob. Nejvyšší incidenci přitom vykazují senioři. Rizikovou skupinou jsou zejména kuřáci – ve věku 65–70 let trpí CHOPN až 50 % z nich.

PNEUMONIE (ZÁPÁL PLIC)

Obecně se řadí k nejčastějším příčinám úmrtí mezi všemi infekčními chorobami. U pneumonie je jedním z rizikových faktorů věk, který má vliv na vznik nemoci, výskyt komplikací i mortalitu. Nejčastější výskyt pneumonií je do čtyř let věku a dále počet onemocnění stoupá až po 65 letech, kdy se

zároveň zvyšuje závažnost a smrtelnost tohoto onemocnění.

NEFROLOGICKÁ ONEMOCNĚNÍ

V České republice trpí onemocněním ledvin až 1 milion obyvatel. Významným rizikovým faktorem je vyšší věk, protože morfologické a funkční změny spojené se stárnutím mají za následek, zejména ve spojení s dehydratací, selhání ledvin. K němu ve věkové skupině 70–90 let dochází až desetkrát častěji v porovnání s lidmi ve věku 30–50 let.

Všechny uvedené nemoci zvyšují riziko onemocnění chřipkou, a naopak – chřipka může významně přispět ke zhoršení stávajícího onemocnění, k jeho dekompenzaci.

A co dělat v období šíření chřipkových onemocnění? Pokud možno se vyhýbat větším uskupením lidí a ve zvýšené míře dbát na dodržování základních hygienických pravidel, tedy kýchat (kašlat) do kapesníku a pravidelně si mýt ruce i po cestě hromadnou dopravou. Pokud už jste nemocní, chovejte se zodpovědně, infekci nepodceňujte a nešířte dál – je mnohem lepší chřipku vyležet, než nákazu dále šířit. Pro nemocné s chřipkou jsou sice k dispozici cíleně působící antivirotika, ale ta se většinou používají jen pro pacienty s velmi těžkým průběhem. Základem léčby proto pro většinu pacientů zůstává symptomatická léčba v podobě antipyretik, antitusik, přípravků na bolest v krku, klidový režim a dostatečný přísun tekutin. Antibiotika jsou při nekomplikovaném průběhu zcela zbytečná.

Z výše uvedeného je zřejmé, že očkování proti chřipce je důležité a účinné preventivní opatření. I letos je žádoucí ho absolvovat – **optimálně v období od září do listopadu**. A vakcinaci by měli doporučit nejen praktičtí lékaři, ale i specialisté v oborech diabetologie, kardiologie, pneumologie, nefrologie.

Prof. MUDr. Petr Pazdiora, CSc.
(Ústav epidemiologie LF v Plzni,
Univerzita Karlova)

POVINNÉ RUČENÍ

V miniseriálu, který věnujeme povinnému ručení, jsme si vysvětlili, k čemu toto pojištění slouží a nač si dát pozor při jeho sjednání, řekli jsme si, v jakých případech musíte při nehodě volat Policii ČR, a podrobně jsme popsali, jak vyplnit záznam o nehodě v případech, kdy se policie nevolá. Dnes se podíváme na to, co dělat a jak se chovat, když policii zavolat musíme.

Zopakujme si, že policie je u nehody nutná v případech, kdy je některý účastník nehody zraněn nebo nemohou-li se účastníci dohodnout na zavinění nehody, dále pokud je poškozen jiný majetek než vozidla, například svodidla. Posledním případem, kdy je nutné volat policii, je-li na některém vozidle škoda viditelně vyšší než 100 000 korun.

BEZPEČNOST PŘEDEVŠÍM

První, co musíte udělat, když dojde k nehodě, a než zjistíte, zda volat, či nevolat Policii ČR, je obléknout si reflexní vestu, a pokud to situace umožňuje, označit nehodu výstražným trojúhelníkem. Při čekání na Policii ČR nemějte situaci, která při nehodě vznikla. Neodjíždějte, neuklízejte vozidlo na stranu vozovky, nedělejte nic, co by policii zabránilo zjistit pravý stav věci. Vy ale okamžitě opusťte vozovku a odejděte do bezpečné vzdálenosti. Toto platí především na dálnici. Být hodně daleko za svodidly je to nejrozumnější, co můžete udělat. Nehod, hlavně těch smrtelných, vzniklých tím, že řidič po nehodě přebíhá dálnici, motá se kolem auta nebo se snaží zastavit provoz, je každoročně velké množství. Myslete v ten okamžik na sebe a svůj život a klidte se ostatním řidičům z cesty.

TRPĚLIVOST

Čekání na policii si můžete krátit tím, že zavoláte na linku své pojišťovny, objednáte si odtah a nahlásíte nehodu. Také tím, že si vyfotíte situaci, registrační značku vozidla, které je s vámi účastno nehody, a připravíte si technický průkaz, řidičský průkaz, občanku a doklad o pojištění. A pak se obrňte trpělivostí. Nehod je na našich silnicích víc než policistů a někdy přijede odtah dřív než poli-

cie. Trpělivost všech zúčastněných je namístě. Aspoň budete mít příště, až budete stát v koloně kvůli nehodě někoho jiného, víc pochopení a budete rádi, že to nepotkalo vás.

ŽÁDNÝ ALKOHOL ANI PRÁŠKY!

Buďte připraveni na to, že policie bude prověřovat, zda jste nepožili alkohol nebo jinou návykovou látku. Zákon zakazuje pít alkohol nejen před jízdou, ale i bezprostředně po nehodě. I tehdy se jedná o porušení zákona. V případě, že budete pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, je pak celkem bezpředmětné, zda jste nehodu zavinili, nebo ne. Tudíž mějte na paměti, že snažit se uklidnit po nehodě frťanem nebo práškem na uklidnění není dobrý nápad. Samozřejmě pokud máte opravdu potíže psychického rázu, volejte záchrannou službu a žádejte lékařské ošetření.

Po příjezdu policie dbejte pokynů policistů. Jakmile příslušníci policie zaznamenají situaci, budou chtít, aby vozidla byla co nejrychleji odklizená, a proto je dobré mít už objednanou odtahovou službu nebo jinou asistenci, kterou máte v rámci pojištění sjednanou. Je dobré mít připravené doklady, které jsem uvedla výše, a určitě nic nezkažte tím, když zavoláte někomu z rodiny, aby vám byl v této situaci oporou.

Až dostanete do ruky protokol o nehodě, zjistíte, že neobsahuje nic víc než všechny údaje o vás, všechny údaje o místě nehody nebo škody, případně údaje o dalších účastnících nehody. Nedočtete se, kdo je viník a jak se nehoda přesně stala. Ale to neznamená, že se tím policie nezabývá. Tyto údaje jsou v systému policie, do kterého mají pojišťovny přístup, a podle těchto informací postupují v případě vyplacení pojistného plnění poškozenému.

NA ZÁVĚR

Na závěr je potřeba zmínit, že existuje ještě jeden případ, kdy musíte volat policii, a to je situace, kdy dojde ke srážce se zvířem a poraněná nebo mrtvá zvíře leží na silnici. V ten okamžik to nejste vy, kdo by měl zvíře odklízet nebo ho dokonce naložit do kufru – tím byste porušili zákon. Pokud zvíře po srážce neodběhlo a vaše vozidlo je poškozené, musí zápis o nehodě sepsat policie.

Stranu připravuje:

Ing. Eva Gmentová, LL.M.
Specialista na vzdělávání v oblasti
korporátního pojištění

Radičova 2479/7, Praha 6, 169 00
+420 604 338 897
gmentova@eg-egi.cz,
eva.gmentova@seznam.cz
www.eg-egi.cz

SUDOKU

(Kdo nám napíše součet čísel z označených políček, má šanci na výhru)

1		7						
					2			
	5		8		6		7	
2								
	3		9			7		
6	8		2	5			3	9
9		3		6				
	2		5		8			6

BÁSNIČKY

KOLOTOČ

Malí můžem jen chvíli být,
pak musíme se životem zápasit.
Jednou jsme nahoře, jednou dole,
jak na kolotoči, stále v jednom kole.
Mládí se již nevrátí,
jsme jako běžci na trati.

Zdenka Olšinová

VTIPY

Ženy jsou jako google.
Ještě nedeřekneš větu
a už si domýšlejí.

Proč jsou v nemocnici stále narvané čekárny?
Protože čas zahojí všechny rány.

Učitel matematiky si nechává vyvolávat fotky...
„10×15?“ ptá se paní za pultem.
„150!“ odpoví matikář.

Babička opatrně u oběda zjišťuje:
„Jirko, nepřesolila jsem tu polévku?“
„V té soli byla nějaká polévka?“

VYHRÁLI S DOBOU SENIORŮ

Správné řešení tajenky ze srpnového vydání DS: „...**JAK MUSÍM NA TU ŠŤŮRU VYSKAKOVAT.**“

Na výhry se mohou těšit: **VLASTA JÍROVÁ Z RAKOVNÍKA, IVANA SLÁVIKOVÁ ZE ZLIVI, VLADISLAV ŠEJNOHA Z NOVÉ PAKY, HANA NOVOTNÁ Z NOVÉHO BORU A MARIE TOMKOVÁ Z VELKÉHO TÝNCE.**

Dostanou ceny od sponzora naší velké křížovky, brněnského vydavatelství Markéta Křížovky. To vydává celkem 12 titulů křížovek, které zpříjemní váš den: Křížovky o ceny, Křížovky pro mladé i dospělé, Křížovky pro dobrou náladu, Křížovky pro chvíle pohody, Křížovky veselé pro mladé i dospělé, Křížovky zajímavosti, Veselé křížovky na cestu, Křížovky rozverně, Křížovky pro všechny, Osmisměrky, Křížovky veselé perličky, Křížovky anekdoty. Bližší popis obsahu našich křížovek najdete na našich webových stránkách www.krizovky-marketa.cz. Nabízíme zvýhodněné předplatné, s každým číslem jedno zdarma! Časopis získáte za nižší cenu + poštovné a balné. Předplatné může být i vhodným dárkem. Rádi vám poštou nebo e-mailem zašleme dárkový certifikát.

SUDOKU (19) vyhrává **Pavel Socha**

Dostane od našeho sponzora vydavatelství Portál publikaci 99 HER PRO SENIORY.

Tajenku a řešení sudoku z dnešního čísla posílejte na adresu či mail redakce do **15. září 2018**. Pokud chcete soutěžit o výhru, nezapomeňte napsat korespondenční adresu, kam ji může sponzor křížovky poslat. Mailová adresa opravdu nestačí!

	LYŽAŘSKÁ VĚTROVKA	3	RACHMAN. OPERA	LIŠČÍ DOUPATA	SPZ OSTRAVA	ŘÍMSKÁ 6	SOUČÁST PASU ATOLU	ODHADO- VATI VÝSLEDEK	M	SPORT ZKRATKA	MALÝ KONÍK	OLGA dom.	2	SMAŽENÝ POKRM zdrob.
OZDRAVO- VAT									SVORKA					
NEPROVÁ- DĚTI LOV									OKOLO VADA DŘEVA					
HUDEBNÍ DÍLO						STAROŘÍM. BOH. ÚRODY HANBA				NAČ CESTOVNÍ DOKLAD				
LÉTA					PILÍŘE PRACOV- NÍK TISKÁRNÝ							SPZ OLOMOUC CIZÍ ZPĚV. PTÁK		
SOUHLAS				BANKOVKA ob. ZKR. PRO SEKANS							FRAN- COUZ. MĚSTO TAKTO			
NÁZEV PÍSM. K			FINSKÁ LÁZEŇ NA JINÉM MÍSTĚ						ZAČÁTEK ZÁVODU CIRKA					
M	VJETÍ ZNAČKA SÝRŮ						TAHLE PŘÍZPŮSO- BOVAT			LIHOVINA Z RÝŽE				
ŠKŮDCE ZELENINY						ZVÝŠENÁ NOTA A OŽIVOVAT				KORNOU- TICE				
KÓD ZEMĚ KRÁLOVNY MAUD				DOBA UMĚNÍ angl.				KLOUDNĚ						
STAŘEC					NIKDO sloven.									
VŽDY angl.					ST. ZNAČKA KVALITY KLEKÁNÍ									
CIT. ZVUKU TROUBENÍ				DRAVID FORMO- VAT										
STŘEDO- VĚKÁ KLATBA				STRUMA SPZ LOUNY										
M	OPATŘIT OBALEM	NA LEVÉ STRANĚ ČÁSTI PAŽÍ						ÚDEREM ODDĚLIT	Povídá muž své ženě: Dneska večer přivedu šéfa na večeři, tak dělej všechno pro to, aby se u nás cítil jako doma a hlavně, aby tam už příště ...					
DRUH VÍNA					ZKR. AKAD. VÝTV. UMĚNÍ VYSAZOVÁNÍ MLADÝCH ROSTLIN									
NOČNÍ PODNIK				SLAVNÁ UMĚLKYNĚ KÓD R. ISLAND					SILNÉ TYČE	CITOSL. NEZÁJMU	OTAKAR dom.	OBVAZOVÝ MATERIÁL	DRAVÝ PTÁK	VZ. NITRIDU TANTALU
ZNAČKA HORČICE						UDÁVAT TAKT ZÁZEMÍ VE SPORTU								
DOMLUVA							1 TY něm.							
SABINA dom.				ST. ČES. HEREC						PLYNNÝ UHLO- VODÍK				
ČIN něm.				TRUMFY V BRIDŽI						MYS				RUE, ATN ART, BUDIL RI, EVER TAT

V NAŠEM VYDAVATELSTVÍ VYCHÁZÍ 12 TITULŮ KŘÍŽOVEK, KTERÉ ZPŘÍJEMNÍ VÁŠ DEN
 Blížší popis obsahu našich křížovek najdete na našich webových stránkách www.krizovky-marketa.cz.

**PORADNY
RS ČR**

PRO VŠECHNY SENIORY ZDARMA

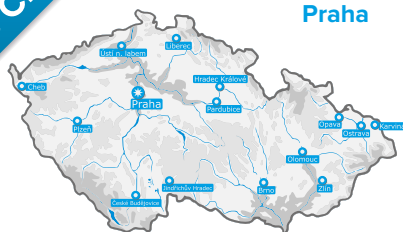
Praha

234 462 074-7

www.rscr.cz

Rada seniorů České republiky

Náměstí W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3

(Sídlo pražské poradny RS ČR je v Domě odborových svazů)

**Rada seniorů
České republiky**
zapsaný svaz spolků

Brno

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
E-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
JUDr. Eliška Skuhrovcová.
Předsedou KRS JMK je Ing. Milan Hemzal.

České Budějovice

Žižkova 12/309, telefon: 387 718 313
E-mail: Jc.rscr@seznam.cz
Úřední hodiny: úterý, středa vždy 9–13 hod.
Před. KRS JČK je JUDr. Bohumil Bezemek.

Hradec Králové

Dům odborových služeb,
Gočárova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
JUDr. Vladimír Neškudla.
Předsedkyně KRS HK je Ing. Růžena Rýgllová.

Kladno

Cyrila Boudy 1444 – kancelář 125
Telefon: 739 944 655
Úřední hodiny: čt 13–16 hod.
E-mail: rs.kraj@seznam.cz
Předsedou KRS SČK je Miloslav Vajs.

Ostrava

Dům odborových služeb, U Tiskárny 578/1, 3. patro
Telefon: 596 104 221–2,
723 697 356 Ing. Karel Žák
Právní poradna – Mgr. Sonja Brlohová, tel. 737 106 451
Úřední hodiny úterý a středa 13–17 hodin
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Oldřich Pospíšil.
Webové stránky krajské Rady MS kraje:
www.ms-seniors.cz
Předsedou KRS MSK je Ing. Pavel Gluc.

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům:
Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek od 15 do 17 hodin.
Objednávky předem jsou možné na tel. čísle: 377 421 619
každé pondělí v době od 14 do 17 hod. a každou středu
od 9 do 12 hod.
Předsedou KRS PK je Leoš Jochec.

Zlín

Kvítková 4323, telefon: 606 171 503
E-mail: rscr.zlin@seznam.cz
Návštěvní hodiny: pondělí 10–12 hod.
Předsedkyně KRS ZK je Iva Pilková.

**DALŠÍ ČÍSLO DS VYCHÁZÍ
28. ZÁŘÍ 2018**

HLEDÁTE VY NEBO VAŠI ZNÁMÍ MARNĚ DOBU SENIORŮ VE SVÉM OKOLÍ?

Napište nám, odkud jste a kde časopis nemůžete sehnat, pokusíme se časopis v okolí vašeho bydliště zajistit! Psát můžete na e-mail dobaseniou@rscr.cz nebo na pavel.riha@volny.cz

Šéfredaktor Ing. Lenka Desatová. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3-Žižkov, e-mail: dobaseniou@rscr.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: obchod@reflexadvertising.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Grafická úprava: Jiřina Sedláková. Tisk: Triangl, a. s. Rozšiřují PNS a Česká pošta, předplatné společnost Digital – ICT, s. r. o., Ve Žlábku 1800/77, Hala A7, Praha 9-Horní Počernice, tel.: **234 092 851**, e-mail: dobaseniou@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a fotografie se nevracejí.

Redakce časopisu Doba seniorů poskytuje informace nutné pro odeslání výhry – tedy jméno a příjmení a korespondenční adresu společností, které výhry dodávají a rozesílají. Jiné údaje o čtenářích nevidujeme ani je, s výjimkou popsaných situací, neposkytujeme. Pokud spolu s odpověďmi na soutěžní otázky, křížovky či sudoku své údaje zašlete, vyjadřujete tím souhlas s jejich poskytnutím a s tím, že s nimi bude naloženo podle výše popsaného postupu.

JSME VŠUDE TAM, KDE STARŠÍ GENERACI O NĚCO JDE

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři.
Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete.
Zajímavosti, zábava a soutěže o ceny, které Vám osladí den.

**PŘEDPLATNÝM DS URČITĚ UDĚLÁTE RADOST
I SVÝM BLÍZKÝM A PŘÁTELŮM!**

Ve volném prodeji jen za 18 Kč, v předplatném 16 Kč (ročně 192 Kč). Rozšiřuje PNS, předplatné si zajistíte na adrese A.L.L. production s.r.o, Box 32, 112 21 Praha 1. Tel.: **234 092 851**, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz.

DOBA SENIORŮ JE TU I PRO VÁS. SEZNAMTE SE S NÍ!

Pokud můžete, odstříhnete a stránku jako leták umístíte v místech, která navštěvují senioři.
A nejenom oni. Doba seniorů je tu totiž pro každého, kdo chce vědět víc o životě starší generace.